

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Cel mai strălucitor corp ceresc

Entuziasm în capitala Uniunii Sovietice (*France Press*). Admirație și uluire la Londra (*Reuter*). Rușii deschid zori de eră călătoriilor cosmice (*Press Association*). Senzație în Australia (*Agerpress*). O realizare extrem de semnificativă (*Agenția japoneză Kyodo*).

În acești termeni au relatat agențiile de presă din întreaga lume vestea despre lansarea din Uniunea Sovietică a navei-cosmice.

În lumina acestei epocale realizări, strălucitele victorii ale științei și tehnicii sovietice apar lumii întregi în toată amploarea lor. Totodată, ultima realizare are darul să exprime într-o formă concentrată dar cu atât mai elocventă și un alt aspect de cea mai mare importanță și anume ritmul rapid în care se dezvoltă știința și tehnica în Uniunea Sovietică. În ultima analiză, acest lucru îl exprimă cifrele: 80 kgr, 500 kgr, 1,5 tone și 4,5 tone — greutatea primilor 3 sateliți și a navei cosmice lansate la 15 mai.

În sfârșit, lansarea navei-satelit confirmă că Uniunea Sovietică deține de departe primul loc în domeniul construcției de rachete și de sateliți artificiali.

Privită din acest punct de vedere, declarația savantului englez L. J. Carter, secretarul Societății interplanetare britanică, capătă proporții aproape simbolice. „Nava cosmică rusească — a spus L. J. Carter — va avea o strălucire foarte pronunțată pe cer și va putea fi văzută de orice om. Acesta va fi corpul ceresc cel mai luminos în afară de Lună”.

Cuvinte clare, care au darul de a scoate în mod pregnant în relief măreața victorie a Uniunii Sovietice. Singurul lucru care ar fi de adăugat la declarația savantului britanic este faptul că admirând, la asfințit sau în zorii zilei, acest strălucitor corp ceresc, gândurile milioane de oameni din cele două emisfere ale Pământului se vor îndrepta cu respect și admirație spre țara și oamenii care au înfăptuit acest miracol. Și că la reflexele strălucirii astrului creat de oamenii sovietici nu puțin vor desluși mersul ireversibil al istoriei.

„Deschideți drum cărții sovietice...”

În cursul anului trecut, Norman Casens, editorul revistei americane „Saturday Review” a vizitat Moscova ca oaspele al colectivului redacțional al revistei sovietice „Inostrannaia literatura”. Cu prilejul vizitei lui s-a stabilit ca „Inostrannaia literatura” să pună la dispoziția revistei „Saturday Review” un articol despre literatura sovietică, care să fie publicat fără modificări și, la rîndul ei, „Saturday Review” să trimită revistei sovietice un articol despre literatura americană. Nu de mult, în revista americană a apărut într-adevăr un articol al scriitorului sovietic Alexandr Ceakovski anunțat cu litere mari, roșii, pe o pagină. În acest articol, scriitorul sovietic a arătat că chiar și în cei mai grei ani ai războiului rece, editurile sovietice au tradus multă literatură străină, inclusiv americană. Din păcate, nu același lucru se poate spune despre răspîndirea litera-

turii sovietice în America. Această literatură e aproape necunoscută cititorului american... Literatura sovietică este bogată, interesantă, umană — sublinia Ceakovski — și ar fi foarte bine dacă ar fi editată în America în aceeași măsură ca literatura americană în U.R.S.S. Și Alexandr Ceakovski își încheie articolul cu apelul: „Deschideți drum cărții sovietice spre cititorul american”.

Articolul scriitorului sovietic a stîrnit ecouri foarte vii printre cititorii revistei americane. O învățătoare din California a scris redacției: „Sînt de acord cu toate cele spuse de domnul Ceakovski. De mulți ani afirm că singura posibilitate pentru menținerea păcii este stabilirea unei colaborări cu rușii”.

Iar cititoarea Eveline Elloy i s-a adresat cu aceste cuvinte lui Casens: „Vă mulțumesc pentru publicarea articolului lui A. Ceakovski... Oare nici un editor de-al nostru nu va avea de ajuns curaj ca să răspundă la acest apel și să traducă cărțile pe care le-a recomandat Ceakovski? Aș vrea să repet apelul lui mister Ceakovski — deschideți drum cărții sovietice către cititorul american...”

Ar fi, într-adevăr, un mijloc mai comod, mai sigur și mai eficient de a cunoaște realitatea sovietică decît prin intermediul aninanelor „U-2”.

Automatizarea în... gospodărie

Mai poate să existe astăzi cineva în lume care să pună sub semnul îndoielii marile progrese ale automatizării în Uniunea Sovietică? E greu de crezut! Și în orice caz, cel care s-ar încumeta s-o facă s-ar condamna singur la o postură ridicolă. Sputnikii și lunicii, planeta artificială și nava cosmică vorbesc prin ele însele, chiar nespecialiștilor, despre forța creatoare a oamenilor de știință sovietici și despre mijloacele pe care statul socialist le pune la îndemîna cercetării științifice. După cum liniile automate, uzinele complet automatizate și „mașinile care gîndesc” sînt o mărturie elocventă despre potențialul economic al Uniunii Sovietice și despre tehnica cea mai modernă care vine să populeze într-o măsură din ce în ce mai mare uzinele sovietice, înlesnind truda omului.

Dar omul sovietic de astăzi își îngăduie să gîndească și mai departe sau, dacă vrem, și mai aproape. A-nume, la introducerea automatizării în viața de fiecare zi, în gospodăria personală. Într-un număr recent din „Komsomolskaia pravda”, inginerul I. Al-bantev a enumerat, de pildă, câteva aplicații domestice ale electronicii și a cerut extinderea numărului și introducerea lor pe scară largă.

N-ar fi desigur, neplăcut, ca în clipa cînd în cutia de scrisori cade un plic sau un ziar, o sonerie armonioasă să ne vestească să poțim a ne ridica corespondența; și n-ar fi de fel neplăcut nici ca un mic magnetofon să înregistreze apelurile telefonice și eventuale înșirînțări în lipsa noastră...

Nu de mult, un ziarist occidental își intitula o corespondență din Moscova: „Cetățeanul sovietic, în plină căutare a confortului”. Căci lucrul e evident pentru orice observator. Noutățile vieții sovietice nu se numesc doar spurtici și micile mari victorii ale noii societăți sînt la fel de revelatoare pentru prosperitatea și ritmul ascensional al acesteia.

Cronicar

În zilele de 17 și 18 mai a.c. a avut loc plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, care a dezbătut proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 și pentru programul economic de perspectivă.

Proiectul de Directive a fost prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R.

În urma discuțiilor care au avut loc, plenara a aprobat în unanimitate proiectul prezentat și a hotărît ca proiectul de Directive să fie dezbătut de către organele și organizațiile de partid, cît și de masele largi de oameni ai muncii în cadrul adunărilor pe întreprinderi, instituții, unități socialiste ale agriculturii, sate și în paginile presei.

Proiectul, împreună cu propunerile ce se vor face în cursul acestei dezbateri, va fi supus de către C.C. al P.M.R. celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

Soare de primăvară...

Anul XVI

20 mai 1960

12 PAGINI,

1 LEU

20
(792)

Sărbătorirea Poetului

Tudor Arghezi la 80 de ani... E o clipă fastă și solemnă pentru întreaga noastră suflare, pentru oricine se apleacă cu evlavie peste slova românească. Căci cu genurile instelate ale scrisului său și cu poezia prozei sale, maestrul Arghezi a deschis o cărare nouă, pină la el de nimeni altul știută, limbii noastre. I-a aflat mîndrieri nebănuite și i-a smuls sunete pe care urechile noastre atunci le-au auzit întâia oară.

Dar dacă sărbătorirea Poetului ar fi însemnat numai o serbare a verbului, aceasta s-ar fi petrecut doar între cițiva falși aleși. Arghezi e, însă, al nostru, al poporului întreg pentru că, magician al cuvîntului de-a lungul unui urcuș meteoric din era ultimelor poștaioane către vremea planșelor artificiale, poetul a fost deopotrivă și un om al vremii lui, căreia i-a luat mereu pulsul, pe care l-a făcut să răsună fără conținere în „cuvinte potrivite”.

Părtaș bună parte din acest suiz unor timpuri întunecate în care greu era să nu te rălăcești, poetul a împărtășit și el ades soarta semenilor săi, ce trebuiau să-și croiască drum „prin răpi și gropi adînci”; s-a ridicat, însă, mereu

deasupra acestora, a rămas mereu mare, pentru că la temelia operei sale a așezat fără islov respectul și aplecarea către cei umiliți și obidiți. Și în vremi ce acum sînt de parie, a strigat vremelnicilor stăpînitori ai lumii în care trăia:

Cîntarul, lumina, lăina, mîda, -îninsurile albastre,
Noi le lînem, noi le stringem, cei căzîniți, urți și goi.
Temeliile veciei orice-ați face-s ale noastre.
Voi, înfocareți-vă veseli și slăviți: întru noroi.

(Caligula)

Bucuria și credința de atîtea ori mărturisite față de noile așezări din țara noastră, mușumirea de a vedea pe omul muncilor stăpin pe ursula lui și făurindu-și o viață ce abia o putea visa cîndva sînt, astfel, simțăminte cu trănice leme-uri în simțirea omului și scriitorului Arghezi.

În acești din urmă ani, maestrul Arghezi a încercat și o altă mare bucurie: a cunoscut Uniunea Sovietică și a devenit un înflăcărat admirator și prieten al ei. „Cîțisem, auzisem multe, dar mărturisesc că nu m-am așteptat să văd ce văd și să simt ce simt... Am intrat într-un univers de miracole nebănuite” — a exclamat poetul la începutul unei călătorii prin U.R.S.S., care i-a lăsat o amintire neștersă.

Și cunoscînd țara socialismului biruitor, Tudor Arghezi a înțeles și mai bine însemnătatea re-ațiilor de frățietate care s-au statornicit între poporul nostru și popoarele sovietice, semnificația a ceea ce înseamnă experiența sovietică. „Ea ne învață — a scris maestrul — mai mult decît mîile frătele, în care noroadele stăpînite cu fierul și focul s-au lîrit încet, cîte puțin, prin cenușă și țărîină, că o lume grandioasă se poate clădi numai în patruzeci de ani, peste sute de civilizații derizorii. E crîncenă opintirea, dar do-vada că miracolul strădaniei e cu puțință o avem aici, în țara noastră”.

Sînt accente lirice neobișnuite mai înainte, vreme de zeci de ani, în scrisul lui Arghezi — de atîtea ori lăios ori caustic. Dar explicația ne-a fost dată de însuși poetul. „Dacă slovele vi s-ar părea mai lirice ca de obicei, ele sînt cum simții, ecoul unui entuziasm de bucurie”. Bucurie firească a împlinirii celor mai frumoase visări hrănite pentru poporul său, căruia acum îi citește limpede viitorul, un viitor înapătat. Și o încununare la fel de firească a strădaniei sale despre care, cu atîta dreptate, a putut scrie:

Ca să schimbăm, acum, înțlia oară,
Sana-n condei și brazda-n călimară,
Bătrîni-au adunat, printre plăvară,
Sudoarea muncii sulelor de ani,
Din graiul lor cu-ndemnuri pentru vite
Eu am ivit cuvinte potrivite
Și leagăne urmașilor stăpîni.
Și frămîntate mii de săptămîni.
Le-am prefăcut în visuri și-n icoame.
Făcui din zdrențe muguri și coroane.

Dumitru Hincu

Numele lui Mihail Șolohov a început să fie cunoscut la noi în țară către sfîrșitul deceniului al treilea. Cea dintîi lucrare a scriitorului tradusă la noi a fost nuvela „Sînge care strigă”, cunoscută acum din traducerea lui Cezar Petrescu sub titlul: „Om cu familie grea”. Traducerea a apărut în cursul anului 1929 în colecția „Lectura” (Floarea literaturilor străine), editată timp de 11 ani (1925—1936) de poetul A. Toma.

În nr. 223 al colecției, alături de sus-amintita nuvelă a lui Șolohov, au fost publicate și alte două nuvele sovietice. Anunțînd aceste „nuvele din Rusia nouă”, „trei scriitori de vază ai Rusiei noi”, editorul colecției își exprima astfel și atitudinea de simpatie față de noua literatură sovietică. Această atitudine reiese de altfel și din nota biografică despre Șolohov, publicată la începutul fasciculei, în care, printre altele, se aduce la cunoștință că „în 1922 a luat parte la luptele contra bandiților care terorizau ținuturile Donului”.

Aproape în același timp, în revista „Adevărul literar și artistic” aceeași nuvelă apare sub titlul: „Totă”.

Astfel, publicul cititor din țara noastră are prilejul să cunoască una din primele lucrări scrise de Mihail Șolohov, la vîrsta de 20 de ani.

Începînd din 1930, numele lui Șolohov devine frecvent în diverse publicații ce dădeau informații despre literatura sovietică. Un număr de studii și recenzii închinatăe lui M. Șolohov se referă aproape exclusiv la romanul „Pe Donul liniștit”. După cum și o serie de note și informații despre scriitor, ca și diverse semnalări despre creația lui, cuprinse în articole închinatăe literaturii sovietice, au în vedere tot numai romanul „Pe Donul liniștit”. Trebuie să subliniem că toate aprecierile asupra acestui roman sînt pozitive, elogiatoare, recunoscîndu-se marea valoare artistică și profundă lui semnificație socială. Traduceri parțiale și fragmentare din opera scriitorului apar de asemenea numai din romanul „Pe Donul liniștit”. Din romanul „Pămînt destelenit” n-a fost tradus nici un fragment, n-a apărut nici o recenzie, nici o dare de seamă care să poată da măcar o imagine aproximativă asupra valorii acestei opere despre transformarea socialistă a agriculturii în U.R.S.S. Motivele nu sînt greu de înțeles: cen-

zura regimului burghez-moșieresc vechi.

Primul fragment tradus la noi din romanul „Pe Donul liniștit” a apărut în revista „Glasul Bucovinei” din 19 aprilie 1934. Traducerea era semnată de Iulian Vesper, și a fost făcută după textul francez „Sur le Don paisible”, apărut în editura „Payot” din Paris, în anul 1930. Textul tradus cuprinde cîteva pasaje din volumul I, partea a doua a romanului. Cele cîteva pagini descriu cu un zguduitor realism ororile și grozăviile războiului. („Și asta — împreună cu impresiile tărînului Grigori — constituie, fără nici o îndoială, tot ce s-a scris pînă acum mai bine asupra războiului”) scria D.I. Suchianu într-o recenzie apărută în revista „Viața Românească” nr. 1, din anul 1931.

Un alt fragment, tradus tot din volumul I al romanului „Pe Donul liniștit”, apare în revista „Adevărul literar și artistic” din 28 mai 1939.

Se știe că chiar de la apariția primelor două volume, romanul a trezit interes și admirație în multe țări ale lumii, și interesul față de opera lui Mihail Șolohov creștea în intensitate odată cu apariția fiecărui nou fragment din „Donul liniștit”. Ultimele capitole, în care se hotărăște soarta eroilor principali, au fost terminate de scriitor în decembrie 1939. La 30 iunie 1940 revista „Azi”, condusă de Zaharia Stancu, publică ultimul capitol al romanului (Moartea Axiniei), într-o traducere semnată I.G.

Ar merita să ne oprim mai mult asupra traducerii făcute de Iulian Vesper (partea I-a și a II-a) din romanul „Pe Donul liniștit”, care a apărut în anul 1943 sub titlul: „Cozacii de la Don”. Volumul a fost tradus după textul ediției franceze a primului volum, apărută la începutul anului 1930 la Paris. Traducerea a fost făcută de către Iulian Vesper chiar în

același an, 1930 (iulie-septembrie). În anul 1934, în „Antologia poezilor tineri”, (București, pag. 277), editată de Zaharia Stancu, se anunța că la Iulian Vesper se află traducerea în manuscris a romanului „Pe Donul liniștit” de Mihail Șolohov. În anul 1938, traducătorul a încheiat un contract în vederea publicării cu editura „Bucur Ciobanul”, dar nici după predarea manuscrisului, cartea nu a fost publicată mult timp. Abia după cinci ani, în anul 1943, a apărut în țara noastră primul volum din romanul „Pe Donul liniștit” al lui M. Șolohov (traducerea a apărut în 5.000 de exemplare). Trebuie subliniat că aceasta este, poate, singura carte sovietică apărută în țara noastră în anii celui de al doilea război mondial.

Deși tradus nu din sursă directă, cu toate ciuntirile la care a fost supus la cererea cenzurii și chiar dacă editorii n-au urmărit decît interese exclusiv comerciale, apariția romanului în toată războiului a fost un fapt, fără îndoială, pozitiv în viața noastră literară de atunci. Căci apariția acestei cărți făcea parte din extrem de puținele posibilități din vremea aceea, prin intermediul cărora străbăteau la noi ecouri despre o altă lume.

În deceniul al patrulea, Mihail Șolohov era unanim recunoscut în tot mai multe țări ca unul din cei mai mari scriitori ai vremii noastre. În multe țări și periodice literare burheze apăreau aprecieri elogiatoare despre opera scriitorului. În unele locuri, însă, atitudinea dușmănoasă față de literatura sovietică se manifesta printr-un „complot al tăcerii” organizat în jurul celor mai reprezentativi scriitori ai țării sovietice. Același lucru se poate spune și despre critica literară burgheză din țara noastră, care „scăpa” din cîmpul ei de ob-

● Într-o convorbire cu Konstantin Fedin și Alexandr Tvardovski, care au vizitat nu de mult Anglia, scriitorul James Aldridge le-a spus: „Mă pregătesc să scriu un roman și aș vrea să vă rog să mă ajutați; e vorba de un roman despre cucerirea Arcticii. Acțiunea romanului presupune întîlnirea a doi eroi — un englez și un sovietic, amîndoi oameni deosebiți. Așa încît aș vrea să rog Uniunea Scriitorilor din U.R.S.S. să mă ajute să pot participa la o expediție sovietică în Arctica... Pînă atunci, în cursul verii, am să-mi petrec din nou concediul, împreună cu familia, pe tărîmul Mării Negre. Am să mă odihnesc și apoi iar la lucru”.

● În cursul acestui an — a declarat artistul poporului L. S. Vivien, regizorul principal al Teatrului academic de dramă din Leningrad — teatrul nostru și-a propus să prezinte patru spectacole noi. Cel dintîi, cu piesa „Fericire dobîndită cu greu” de M. Mihailov, a și fost jucat cu prilejul aniversării a 90 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin. În curs de pregătire se află acum „Vlora de primăvară” de Alexandr Stein, o nouă montare a piesei „Trei surori” de Cehov și o nouă piesă a lui S. Alesin „Punctul de sprijin”.

● Zilele trecute s-au desfășurat la Moscova lucrările plenarei reunite a conducerii Uniunii Scriitorilor din R.S.F.S.R. și a conducerii organizației de scriitori din Moscova. Plenara a discutat lucrările în proză publicate în 1959—60 în reviste.

● Un grup de oameni de cultură englezi din Walles a vizitat recent Uniunea Sovietică. John Griffiths, conducătorul delegației, a declarat unui reporter de la „Sovetskaja kultura”:

„Toți membrii delegației noastre vizitează pentru prima oară Uniunea Sovietică. Moscova și Leningradul ne-au făcut o impresie copleșitoare. Sînt două orașe frumoase, moderne, în care locuiesc oameni uimitor de prietenoși și amabili. Ne-a mișcat extrem de mult o întîmplare măruntă, dar foarte semnificativă. La Moscova s-a apropiat de noi un grup de elevi care ne-au propus să facem schimb de insigne. Am primit bucu-roși. N-ar fi fost nimic deo ebît, dar copiii ne-au vorbit în limba engleză...”

ȘOLOHOV ÎN ROMÂNIA

servație asemenea scriitorii ca Mihail Șolohov.

O seamă de scribi mărunți din solda burheziei, care își făcuseră o profesiune din a colomna țara Socialismului și a improșa cu noroi cultura sovietică, au recurs la furt literar, la plagiere, la compilarea și la denaturarea textului original al lui Șolohov în așa fel ca el să poată fi folosit în scopul propagandei antisovietice.

Ne referim, de pildă, la o schiță apărută în „Calendarul popular” al ziarului „Universul” din anul 1937, sub titlul: „Cocoșii colectivi” și semnată de Theodor Rășcanu. Plagiatorul a extras din romanul lui M. Șolohov „Pămînt destelenit” episodul în care este zugrăvită, cu o mare forță artistică, „colectivizarea” — din inițiativa lui Makar Nagulnov — a păsărilor de curte și consecințele comico-dramatice care au urmat. „Schița” plagiatorului Th. Rășcanu nu este o reproducere fidelă, plagiatorul a făcut o seacă de condensări și simplificări, adăugiri și schimbări, atît cît îi era necesar spre a transforma minunatul fragment, rupt de conținutul întregului roman, într-o bucată de lectură iefîtină, îndreptată împotriva puterii sovietice și a mișcării de colectivizare a agriculturii din U.R.S.S.

Faptul că exista în vechea Romînie o asemenea posibilitate de a plagia și falsifica nestingherit opera lui Șolohov, subliniază încă o dată cîte greutăți trebuiau învase pentru a răspîndi opera acestui mare contemporan al nostru, ce piedici trebuiau înlăturate pentru ca mesajul uman al slovei lui măiestre să ajungă la cititorul nostru.

Astăzi, numele lui Șolohov e cunoscut pînă în cel mai depărtat cîtun al țării. Tirajele cărților lui, traduse în românește, sînt socotite în sute de mii de exemplare.

Gheorghe Barbă

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI
GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei;
pe un an 40 lei.

In U.R.S.S., se experimentează îmbrăcăminte de protecție pentru viitorii astronauti

Prima navă cosmică

Lansarea navei cosmice sovietice pe orbita unui satelit, este un nou și important pas în direcția cuceririi Universului. Această excepțională realizare soluționează probleme de cosmonautică deosebit de complexe. Obiectivul principal al experienței de la 15 mai este verificarea tipului de navă-satelit, care să asigure zborul omului în Cosmos în deplină securitate. În legătură cu aceasta, era necesară verificarea unui sistem de ghidare a navei-satelit în timpul mișcării ei în jurul Pământului, culegerea de date privitoare la condițiile create viitorilor cosmonauți în interiorul cabinei, precum și asigurarea întoarcerii pe Pământ a echipajului.

Deosebit de semnificativă este, pentru această nouă experiență, uriașa greutate a încărcăturii utile. Greutatea de 4540 kg, presupune o tehnică a rachetelor unică în lume. Calculul arată că pentru o rachetă cu combustibil chimic clasic, organizată în trei trepte, cu o viteză de scurgere a gazelor prin ajutor de 4000 m/s, greutatea inițială a rachetei destinată a se transforma în satelit artificial al Pământului trebuie să fie de cca. 76 tone pentru fiecare tonă de încărcătură utilă. Chiar dacă s-ar presupune o organizare a rachetei în 4 trepte, tot ar fi necesară o greutate inițială de 54 tone pentru fiecare tonă de încărcătură utilă, iar pentru o organizare în 5 trepte, 47 tone pentru fiecare tonă de încărcătură utilă. Având în vedere uriașa greutate a încărcăturii utile, mult mai mare decât greutatea tuturor sateliților artificiali și rachetelor cosmice lansate până acum de S.U.A., ar rezulta o greutate inițială a rachetei la start enormă. Trebuie însă avut în vedere faptul că micșorarea greutății inițiale a rachetei la start depinde, în mod direct de mărirea vitezei de scurgere a gazelor prin ajutor. Așa, de exemplu, creșterea vitezei de scurgere a gazelor prin ajutor de 5 ori (ceea ce se poate obține prin utilizarea unor combustibili superiori sau prin folosirea unor rachete plasmice sau ionice), atrage după sine micșorarea greutății inițiale a rachetei la start de același număr de ori.

Din aceste considerațiuni rezultă că avantajele obținute prin creșterea vitezei de scurgere a gazelor sunt mult mai mari decât avantajele obținute prin organizarea unor rachete cu un număr mai mare de trepte, mai ales când acest număr este mai mare de 4.

Zborul omului pe un satelit artificial impune ermetizarea perfectă a cabinei și o aparatură care să funcționeze fără greș. Aparatele trebuie să reglementeze regimul termic și compoziția aerului în cabină, în vederea asigurării condițiilor necesare unei activități conștente. În cele 1477 kg, cit cîntărește cabina ermetică, s-a putut include încărcătura echivalentă cu greutatea unui cosmonaut și tot echipamentul necesar unui viitor zbor al omului. Dacă avem în vedere faptul că din cele 4,54 tone numai aproximativ 2,5 tone vor reprezenta greutatea prevăzută a se desprinde de rachetă și a se întoarce pe Pământ, cu ajutorul celor peste 2 tone care mai rămîn din încărcătura utilă se poate realiza, prin efecte gazodinamice, o oarecare dirijare a navei-satelit chiar în timpul mișcării sale pe orbită. Tocmai aceasta constituie, așa cum arată profesorul Dobronravov, o particularitate a acestei nave-satelit. Te-

ledirijarea se referă în special la faptul că, după recepționarea datelor necesare și după verificarea siguranței de funcționare, la o comandă transmisă de pe Pământ, se va produce desprinderea cabinei ermetice de restul navei-satelit.

Deoarece în acest caz nu se prevăd sisteme de frinare, cabina, ca și restul navei, va arde la intrarea în straturile dense ale atmosferei. Trebuie însă menționat faptul că, în viitor, există posibilități pentru recuperarea cabinei ermetice. În acest scop, pentru frinarea necesară revenirii pe Pământ se poate folosi fie un sistem de motor-rachetă care să funcționeze inyers (adică cu ajutorul către Pământ), fie rezistența aerului. Cunoscutul specialist sovietic în domeniul astronauticii, Ary Sternfeld, care a calculat primul orbita unui satelit artificial încă din 1934, este de părere că revenirea de pe satelitul artificial pe Pământ, folosind sistemul de rachete pentru frinare, nu poate da rezultate practice. Într-adevăr, sistemul de frinare cu rachete cere o cantitate imensă de combustibil pentru micșorarea vitezei la aterizare, deoarece cantitatea de combustibil consumată pe unitatea de masă va fi aceeași atât pentru mișcarea accelerată a rachetei la decolare, cât și pentru mișcarea încetinită la revenire. Pe de altă parte se știe că, frinarea unui aparat în timpul căderii cu ajutorul rezistenței aerului nu necesită consum de combustibil. Unele dificultăți care apar în timpul frinării, datorită creșterii temperaturii, nu sînt de natură să facă imposibilă folosirea sistemului, chiar cu posibilitățile actuale ale tehnicii. Nu trebuie să uităm că și în acest domeniu constructorii sovietici dețin de pe acum o bogată experiență.

Iar dacă vom sublinia, în încheiere, precizia cu care a fost realizată lansarea spre a se obține o orbită aproape circulară (perigeul la 312 km., iar apogeul la 360 km.), la limita inferioară a înălțimilor de la care încep zonele de radiație intensă, vom putea spune că lansarea de la 15 mai 1960 apropie enorm de mult data primului zbor cosmic al omului.

ing. M. N. Dorobanțu

„Perfecțiunea tehnicii rachetelor”

Presă sovietică relatează despre interesul și admirația cu care savanții de renume din numeroase țări au primit vestea despre noua realizare a științei sovietice.

Iată, de pildă, cum descrie corespondentul „Praudei” din Bonn reacția cunoscutului astronom vest-german Heinz Kaminski.

— Aștept de mult telefonul do. — acestea au fost primele cuvinte pe care le-a rostit Heinz Kaminski cînd am izbutit să obțin legătura cu observatorul din Bochum. Împreună cu colaboratorii săi, cunoscutul astronom urmărește toate etapele cuceririi Cosmosului.

De data aceasta — ne spune el plin de emoție — observatorul nostru a înregistrat primele semnale ale navei cosmice puțin după ora 8. În total au fost recepționate 5 emisuni. Acum așteptăm următoarele.

— Cum e audiația?

— Perfectă. Impresionează claritatea

și precizia semnalelor. Emițătorul lucrează minunat.

— Cum apreciați lansarea navei cosmice sovietice?

— Pentru noi, oamenii de știință, acesta e al doilea „4 octombrie 1957”. Atunci a ieșit pe orbită primul satelit. Acum, deși la bordul navei nu se află încă nici un om, totuși convențional el este acolo. Aparatele înregistrează drumul „lui” în Univers. Aceasta e cea mai temeinică pregătire efectivă. Fără să mai vorbim despre perfecțiunea tehnicii rachetelor, dezvoltarea generală a tehnicii a atins, în Uniunea Sovietică un asemenea nivel în care prima călătorie cosmică a omului devine o realitate iminentă. Sînt entuziasmat de măiestria cu care au fost rezolvate toate problemele atât de complicate. Ne scoatem pînă în fața rușilor! Salut cordial și feliicit pe oamenii de știință din Uniunea Sovietică.

acad. Leonid Sedov

„Ne pregătim pentru lansarea stațiilor interplanetare”

Academicianul Leonid Sedov, președintele Comisiei pentru zboruri interplanetare a U.R.S.S., este autorul a numeroase lucrări științifice în domeniul mecanicii și astrofizicii.

Recent, savantul sovietic a acordat revistei „France-U.R.S.S.” un interviu pe care-l reproducem mai jos.

— Care sînt problemele științifice care preocupă în prezent astronautica sovietică?

— Principalele cercetări efectuate în Uniunea Sovietică cu ajutorul sateliților artificiali și al rachetelor cosmice au cuprins studiarea părților superioare ale atmosferei Pământului, studiarea particulelor meteoritice, studiarea razelor cosmice și a radiației corpusculare a Soarelui, studiul biologic, studiarea compoziției gazoase a materiei interplanetare, măsurarea cîmpurilor magnetice ale Pământului și Lunii, studiarea centurilor de radiație din jurul Pământului, studiarea suprafeței Lunii etc.

— Și care sînt problemele în curs de rezolvare?

— Astronautica sovietică lucrează la rezolvarea problemelor tehnice legate de lansarea marilor sateliți artificiali și a stațiilor interplanetare automate, de funcționarea automată a aparaturii de bord, de realizarea unei legături prin radio și a unor transmisii de imagini la mari distanțe.

— Ce părere aveți: superioritatea Uniunii Sovietice în domeniul astronauticii nu se explică oare și prin rațiuni de ordin filozofic?

— Succesele deosebite în domeniul astronauticii obținute de Uniunea Sovietică se datoresc în primul rînd, organizării raționale a activității creatoare colective. Aș vrea să subliniez că o bună organizare a științei, ca de altfel și concentrarea eforturilor creatoare în direcția studierii unor probleme nu constituie de fel un lucru lipsit de importanță.

— N-ați vrea să ne dați câteva exemple care să ilustreze interesul oamenilor sovietici pentru astronautică?

— Socotesc că numărul mare de scrisori pe care ni le expediază cetățenii sovietici dornici să participe la cercetările științifice constituie cea mai bună dovadă a acestui interes.

— Succesele astronauticii nu influențează asupra vocației studenților?

— Bineînțeles. Interesul lor se îndreaptă îndeosebi spre astrona-

utică și problemele tehnicii noi, spre utilizarea energiei atomice, electronică, automatizare, radiotehnică etc.

— Ce probleme științifice și tehnice mai trebuie rezolvate pentru lansarea unei rachete spre Marte și Venus, pentru expedierea unui laborator în Lună, pentru călătoria omului în Cosmos?

— Toate acestea sînt probleme mari, complexe, care nu pot fi epuizate în cadrul unui interviu scurt, ca al nostru. Sînt convins că aceste probleme tehnice pot fi rezolvate într-un viitor apropiat. În teorie,

Acad. Leonid Sedov

lucrurile par clare, totuși cercetările experimentale, probele practice mai trebuie continuate.

— Există proiecte care ar putea fi de pe acum realizate, dar care nu sînt puse în practică pentru motivul că prezintă prea puțin interes științific? Care sînt acestea?

— Asemenea proiecte sînt numeroase. Punerea lor în practică este condiționată de principalele sarcini ale cercetărilor științifice în spațiul cosmic, despre care am vorbit înainte. Nu încapem îndoaia, că, în primul rînd, va trebui să perfecționăm sateliții și să efectuăm zboruri spre planetele cele mai apropiate.

— Care dintre ipotezele fundamentale cele mai importante au fost confirmate sau respinse pe cale experimentală, în urma lansării sateliților și rachetelor cosmice?

— Experiențele efectuate cu ajutorul sateliților și rachetelor cosmice ne au permis să facem numeroase descoperiri care, în prezent, sînt cunoscute lumii întregi. Au fost confirmate îndeosebi ipoteze privitoare la posibilitatea unei legături prin radio la distanțe foarte mari, la fotografierea și transmiterea imaginilor în spațiul interplanetar, la absența unui cîmp magnetic al Lunii, la slaba probabilitate a ciocnirilor cu meteorii. Au fost de asemenea descoperite centurile de radiație în jurul Pământului etc.

Senzație printre fizicienii

Descoperirea „Coroanei” din jurul Pământului

Nava-atomică „Lenin” străbate mările nordului

„O grindină regulată, continuă și de o insistență implacabilă, o grindină care nu se sinchisește nici de oră, nici de anotimp, nici de poziția Soarelui sau a Lunii, o grindină care înfășoară totul, care străbate totul, inclusiv corpul nostru, cu intensitatea de câteva milioane de corpusculi pe zi...”

Așa descrie un savant celebru razele cosmice, care au constituit chiar de la descoperirea lor o enigmă pentru oamenii de știință. La început, fizicienii erau convinși că aceste radiații vin din sol. Dar spre surprinderea lor, ei au constatat curând că intensitatea radiației crește odată cu altitudinea. Sursa de radiații nu se găsea așadar jos, pe pământ, ci sus, în Univers. Faptul că intensitatea radiației rămânea aceeași ziua și noaptea, excludea posibilitatea ca ea să provină din Soare.

În ciuda dificultăților uriașe, fizicienii au lămurit până la urmă și acest mister. Ei au stabilit că în atmosfera joasă nu ajung „obuzele” cosmice primare, ci o radiație secundară. Cu alte cuvinte, proiectilele cosmice primare ajung până la limita atmosferei, unde lovește atomii. În urma acestui fenomen, se naște așa-numita radiație secundară. Particulele secundare dau naștere, prin alte ciocniri, la o radiație terțiară, cuaternară, ș.a.m.d. În urma acestui fenomen de cascadă, numărul de particule devine tot mai mare. S-a calculat că acest număr, adică intensitatea radiației, atinge punctul cel mai înalt la o altitudine de circa 12.000 m. În urma acestor constatări, se pare că totul este în regulă, că datele experimentale concordă perfect cu cele teoretice și că nici o surpriză nu mai este posibilă.

Publicarea datelor obținute cu ajutorul sateliților artificiali a avut efectul unei bombe în rândurile specialiștilor. Într-adevăr, aceste date au arătat că la 1.000 km. altitudine intensitatea radiației este de 1.000 de ori mai mare decât cea prevăzută de oamenii de știință! O asemenea înmulțire bruscă a particulelor nu poate fi explicată în nici un fel de teoria razelor cosmice. Era fără îndoială vorba de un fenomen nou, cu totul necunoscut.

Această descoperire a îngrijorat profund cercurile științifice. Se puneau probleme mai ales dacă zona de radiație intensă nu va fi fatală pentru cosmonauți, deoarece se pare că radiația de energie înaltă formează o barieră dintre cele mai periculoase, un nou obstacol pe care omul va trebui să-l înlăture în drumul său spre stele.

Dar aceste temeri au fost spulberate de fizicianul sovietic Serghei Vernov, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. La o conferință de presă, consacrată realizărilor în domeniul ex-

Fizicianul Serghei Vernov

periențelor cosmice, el a comunicat că în interiorul corpului metalic al celui de al treilea satelit a fost instalat un contor menit să înregistreze radiația care pătrunde în interiorul sateliților. Pe partea exterioară a sputnikului se afla montat un alt contor. Îndată ce satelitul a atins „Coroana Pământului”, particulele atomice au

inceput să bombardeze, ca grindina, contorul exterior. Urmează surpriza: contorul din interior nu a înregistrat nici un fel de radiație! De aici savanții au tras concluzia că particulele din „Coroana Pământului” posedă o energie relativ mică și ele nu pot străbate corpul metalic al sputnikului. Așa dar pereții metalici ai astronavelor vor putea apărea pe viitorii coiumbi ai spațiilor cosmice.

Savantul sovietic Serghei Vernov este unul dintre fizicienii care au descoperit „Coroana Pământului” și au studiat-o. Pentru aceste lucrări i s-a decernat, lui și colegilor săi, premiul Lenin pe anul 1960. Luind cuvântul recent în fața microfonelor radiodifuziunii sovietice, el a explicat misterul formării acestui zid cosmic în jurul planetei noastre.

În Cosmos, a arătat omul de știință, au loc fenomene ce se produc pe o scară gigantică. Înainte de lansarea sputnicilor nu se știa că în jurul Pământului se rotesc numeroase particule atomice cu o viteză fantastică, ce se apropie de aceea a luminii. Treptat însă s-au dobândit date în legătură cu spațiul din vecinătatea Pământului. S-a stabilit, astfel, că planeta noastră posedă un puternic cimp care constituie un fel de capcană pentru particulele atomice provenind din Univers. Ele se rotesc în jurul Pământului de parcă ar fi legate de el, formind „Coroana Pământului”. Cu alte cuvinte, Pământul este un magnet uriaș. Ajungând în cimpul său, particulele cosmice atomice parcurg liniile de forță magnetice din jurul planetei noastre, rămânând prizonierele acestui cimp.

„Coroana” se compune din două inele de radiație. Primul se află la o înălțime de cca. 1.000 de kilometri. Cel de al doilea, la o distanță egală cu 5 diametre ale planetei noastre, așa-numitul „briu radioactiv”.

Aceste descoperiri reprezintă o uriașă victorie a științei. Cu toate acestea, nu se poate afirma că au și fost elucidate toate tainele „Coroanei Pământului”. Studiul lor este foarte important pentru pregătirea viitoarelor zboruri cosmice.

Ion Manu

Anul trecut, la Leningrad, pe locul unde se află ancorat crucșătorul „Aurora”, a ridicat pentru prima oară ancora spărgătorul de gheață atomic „Lenin”.

Au trecut 8 luni de când situeta masivă a spărgătorului care încheie în pereții săi de oțel căldura țărâului natal, s-a misuit în negurile Baltice, pornind în cursa de probă. În acest răstimp, nava a făcut dovada excepționalei ei calități de navigație. Presa sovietică a anunțat că zilele trecute, spărgătorul de gheață atomic „Lenin” a ancorat în îndepărtatul port nordic Murmansk, baza lui navală, de unde, preluând conducerea flotei arctice sovietice, va porni curând în curse obișnuite.

La conferința de presă organizată chiar în ziua sosirii, căpitanul spărgătorului, P. A. Ponomarev, a vorbit cu entuziasm despre calitățile vasului.

Așadar, și nava și echipajul au trecut examenul în mod strălucit. Împreună vor face față cu succes sarcinilor dificile care îi așteaptă în actualul sezon de navigație în Arctica. Datorită spărgătorului atomic, trecerea primei caravane de vase în marea Kara se va putea realiza cu 25 de zile mai devreme. Pentru prima dată în istoria Căii maritime de nord, omul va debloca strimtoarea Vilkiți de ghețuri. Operația aceasta va fi săvârșită cu ajutorul spărgătorului de gheață atomic „Lenin”. Pe drumul deschis de el vor trece celelalte vase ale flotei arctice.

Drum bun! urează întregul popor sovietic acestui prim vâltar al transportului atomic pasnic, în care se concentrează forța teoretică a fizicienilor și arta constructorilor, măiestria creatorilor motoarelor și înaltul umanism al specialiștilor care au asigurat echipajului o securitate deplină în cele mai grele condiții de navigație, încordarea minții și mâinilor a sute de oameni de diferite profesii.

Este homeopatia o știință?

Punctul de vedere al homeopatiilor

Ziarul „Izvestia” a publicat, de curind, o scrisoare intitulată „Pseudo înțelegerea homeopatiei”, semnată de un grup de personalități din lumea medicală sovietică. (Această scrisoare a fost reproducă în „Veac nou” nr. 15/1960).

În numărul din 14 noi. a.c. al aceluiași ziar a apărut articolul „Punctul nostru de vedere asupra homeopatiei”, semnat de 4 medici homeopați, printre care N. Vavilova și N. Zenin, pe care îl reproducem mai jos, cu unele prescurtări.

Valoarea unei metode de tratament poate fi stabilită în funcție de rezultatele practice care se obțin cu ajutorul ei. Noi, homeopații, putem cita milioane de exemple care se repetă zilnic în practica din Uniunea Sovietică și în clinicile homeopatice din alte țări, care confirmă fără putință de tăgadă caracterul real și activ al metodei de tratament homeopatic.

Nu putem să nu fim de acord cu autorii scrisorii că fiecare medic trebuie să țină pasul cu toate succeririle medicinei, că fiecare medic trebuie să aibă o pregătire multilaterală și cuprinzătoare. Noi considerăm că această pregătire nu presupune numai ceea ce învățăm în instituturile medicale. Ea trebuie să cuprindă și cunoașterea metodei homeopatice de tratament precum și a farmacologiei homeopatice.

Homeopatia reprezintă o metodă de tratament cu medicamente, bazată pe recunoașterea legii analogiei. Principiile acestei legi afirmă că numeroase cazuri de boală se tratează mai sigur și cu mai mult succes cu doze mici de medicamente care, în doze fiziologice sau toxice, sînt în stare să provoace într-un organism sănătos o boală asemănătoare.

Homeopatia susține că aceeași substanță care provoacă boala poate avea totodată și o acțiune terapeutică. Prin urmare homeopatia este terapeutică fiziologică bazată pe analiza fiziologică a bolilor care apar spontan sau sînt provocate de medicamente.

Homeopații sovietici nu opun metoda lor medicinei în general și nu stăruie în a susține că în terapeutică legea analogiei constituie unica metodă de tratament pe bază de medicamente. Noi afirmăm doar că legea analogiei își găsește o aplicare largă în procesele biologice ale omului, că ea este uneori o metodă terapeutică prețioasă de prescriere a medicamentului. Noi determinăm, de asemenea, limitele de eficiență ale acestei metode.

Homeopatia nu este altceva decît o metodă științifică de alegere a medicamentelor, pe baza legii analogiei și nu înțelegem de ce autorii articolului își concentrează tot focul polemic asupra dozelor mici folosite în homeopatie.

Autorii articolului încearcă apoi să explice din punct de vedere științific, folosirea medicamentelor în diluții mici. Organismul omului — arată ei — este într-un fel, un adevărat laborator homeopatic. Și ni se pare că numai o excitare, pe cît posibil mai slabă, cu ajutorul medicamentelor poate avea o acțiune fiziologică mare, suficientă pentru a influența organismul în măsura necesară, întrucît însuși organismul se manifestă neconștient ca atare.

Experiențele profesorului N. P. Kravkov cu adrenalina, stricnina, cocaina și alte substanțe au arătat că declanșarea acțiunii fiziologice a substanței asupra țesuturilor vii apare la o limită infinit mai joasă decît aceea determinată cu ajutorul metodelor fizice și chimice de cercetare obișnuite.

Cîteva cuvinte și despre acțiunea sării de bucătărie, a cărei folosire în doze mici autorii scrisorii o caracterizează ca o „absurditate”. De ce, chipurile, sarea de bucătărie pe care o folosim zilnic în mîncare, nu are asupra noastră un efect curativ, în timp ce aceeași sare, în diluții mari, constituie un medicament pentru homeopatie?

Acela care pune astfel problema trebuie să reflecteze mai înțilj la următoarea întrebare: o anumită substanță poate acționa în cantități mici altfel decît în cantități mari? În vremea noastră, fizicienii, chimiștii și fiziologii răspund afirmativ la această întrebare.

Se știe că profesorul V. G. Vogralik, șeful clinicii terapeutice a Institutului de medicină din orașul Gorki aplică cu succes adrenalina în tratamentul hipertensiunii, folosind efectul de dilatare a vaselor sangvine produs de diluarea în proporții homeopatice a adrenalinei. Aceași substanță în doze mari are un efect contrar asupra vaselor.

În continuare, semnatarii articolului se referă la critica homeopatiei în ceea ce privește utilizarea preparatelor medicale obișnuite.

Autorii scrisorii — scriu ei în continuare — ne reproșează că nu folosim somnifere speciale. Noi considerăm drept un merit al homeopatiei faptul că în multe cazuri se lipsește de narcotice care, după cum se știe, nu sînt nici pe departe inofensive pentru organism. „Dar tocmai de pe pozițiile homeopatiei ar trebui să se folosească somniferele în calitate de excitanți, iar stimulatorii sistemului nervos în calitate de somnifere” — se spune în scrisoare. Așa și procedează homeopații cînd folosesc, de pildă, cofeina, acest puternic stimulator al sistemului nervos, ca somnifer. Potrivit legii analogiei, cofeina în diluții de ordinul a 3 și 6 sutimi calmează sistemul nervos și are ca rezultat un somn fiziologic sănătos.

Studiind acțiunea cofeinei asupra sistemului nervos superior, acad. I. P. Pavlov arăta că homeopații fo-

losese corect cofeina în doze mici, la oameni cu sistemul nervos zdruncinat.

Autorii scrisorii îi învinuiesc pe homeopați că ei n-ar vindeca boli și că pe ei îi interesează doar simptomele bolii, prescriind tratamente simptomatice. Afirmatia nu corespunde deloc realității. Medicul homeopat poate recomanda o terapeutică pe bază de medicamente numai după ce a stabilit cauza bolii, după ce a aflat simptomele bolii, particularitățile bolnavului și condițiile de mediu. Medicul homeopat nu tratează simptome; ele îi slujesc doar ca un indiciu în alegerea medicamentului potrivit.

„Unul din „atu”-urile homeopatiei; îl constituie bolile pielii — scriu autorii scrisorii”. Da, așa este!

Homeopații susțin că nu există boli exclusiv locale, în speță boli de piele. Bolile de piele sînt un rezultat al activității defectuoase a întregului organism și homeopatiei nu recunoaște tratamentul exclusiv extern, ci prescriu medicamente care să cuprindă, pe cît posibil, toate reacțiile organismului bolnav. Tocmai de aceea dobîndesc rezultate care provoacă uimirea autorilor scrisorii. Neavînd posibilitatea să discrediteze succesele noastre în tratamentul bolilor de piele, autorii scrisorii le explică prin puterea sugestiei și neagă influența nemijlocită a medicamentelor homeopatice.

Cu toate acestea, sînt cunoscute experiențele profesorului Bir, care a vindecat furunculii, coșuri, abcese ale glandelor sudoripare prin administrarea homeopatică a disulfurii de iod, precum și recente experiențe de extirpare, după metode homeopatice, a unor grupuri de furunculii și a flegmonilor, efectuate la spitalul „Botkin” (clinica prof. Soloviev).

Autorii scrisorii explică în felul lor rezultatele pozitive ale homeopatiei, dar aceasta înseamnă răstălmăcirea faptelor și nu recunoașterea lor.

Medicii homeopați calificați nu prescriu colesterolină pentru arterioscleroză, tot așa cum nu tratează plămîinii atacați de praf de cărbune cu cărbune, iar arsurile provocate de acidul clorhidric cu același acid diluat, deoarece metoda homeopatică de tratament se bazează pe folosirea medicamentelor după principiul analogiei și nu al identității.

În încheiere, autorii articolului scriu: Energia folosită în lupta cu homeopatia ar trebui îndreptată nu în spre lichidarea acestei metode, ci spre precizarea și perfecționarea ei, nu spre distrugerea ei, ci spre purificarea ei de tot ceea ce e învechit și de prisos. Considerăm juste cele spuse de prof. Saharov, încă în anul 1936, la plenara consiliului științific al Ministerului Sănătății al U.R.S.S. consacrată problemelor homeopatiei: „Homeopatia nu trebuie combătută ci studiată”.

Problema terapeuticii medicale este o problemă amplă și complexă. Aici nu putem aștepta succese imediate și ușoare, iar diferitele metode de tratament nu trebuie opuse una alteia, ci trebuie să se completeze una pe cealaltă.

In stepele Asiei, ca și în jungla africană...

Nu știu exact care sînt diferențele orare între Moscova și Bhlai sau între Moscova și Bagdad și Assuan și Kabul și Addis-Abeba, dar sînt sigur că indiferent de oră, peste tot unde se găsesc specialiști sovietici, a fost recepționat imediat mesajul din patrie. Recentul mesaj prin care primul ministru, tovarășul Hrușciov, le mulțumește pentru activitatea depusă în nenumărate țări din Asia și Africa unde ajutorul sovietic este prezent.

Dar cine sînt oamenii cărora li se face o asemenea cinste? Răspunsul poate fi foarte concis: oameni sovietici. Am putea pune punct, căci am spus totul. Fiecare înțelege ce înseamnă aceasta și chiar cu riscul de a mă repeta, voi aminti formula gorkiană. Oameni. Cu O mare.

Ce au făcut acești Oameni? Uzine șosele, baraje, stadioane, spitale, prospecțiuni geologice.

Pentru cine?

Pentru indieni, egipteni, indonezieni, nepalezi, irakieni...

Proportțiile și caracterul acestui ajutor sînt bine cunoscute. Ceea ce poate nu se știe încă de ajuns sînt faptele mai mărunte, din viața de zi cu zi, care formează, în ansamblu, profilul moral al unui om.

Să concretizăm: „Academie” e un cuvînt care impune. În orice caz e greu să-ți imaginezi o „Academie” într-un cort improvizat. Dar ceea ce imaginația realizează cu greu, s-a materializat pe cîmpurile birmane. La ora prinzului, cînd arșița face munca imposibilă, sub corturi au loc cursuri originale (mă gîndesc că o asemenea imagine cinematografică ar fi la fel de emoționantă ca și cea din amfiteatrul filmat în „Prima zi de pace”). Profesori: pedologi sovietici. Studenți: țărani birmanezii. Tema cursului: cultivarea în bune condițiuni a bumbacului cu fibră lungă. În limbajul lor colorat, birmanezii numesc aceste lecții improvizate „Academia de cîmp”. Un nume care impune nu mai puțin decît al oricărui alt for științific.

„Li iubim și li respectăm pe oamenii sovietici nu numai ca specialiști excelenți, ci și ca tovarăși minunați, care te ajută. Ei sînt oameni curajoși, îndrăzneți, care nu se tem de greutăți”. Așa vorbesc despre profesorii lor cei din Birmania.

„Academia de cîmp” nu se rezumă doar la un curs tehnic. Influența ei se răsfrînge și în domeniul etic. Un fapt. În casa unei țărănci stă în gazdă o specialistă sovietică în cultura cîmpului. Urmarea: țărăncă, notați — țărăncă birmană, oprimată de secole de feudali și superștii, își trimite fiica să învețe pedagogia. Asemenea fapte formează adevăratele poeme ale vieții.

Iată, un alt titlu poetic: „Universitatea inimilor curate”. Așa este numită în capitala Etio-

piei, Addis-Abeba, școala tehnică pe care o construiesc specialiștii sovietici. Aci se vor forma viitoare cadre pentru industria națională. Căci Asia și Africa au nevoie nu numai de uzine și baraje, ci și de oameni care să le folosească.

„Academia de cîmp”, „Universitatea inimilor curate”, dar cum să numim construcția unui port în Yemen? Aici — scrie G. Piasecki, conducătorul specialiștilor sovietici — „condițiile de lucru nu sînt ușoare”. Prea multă modestie. Relatarea faptică ne arată că muncitorii au de suportat o căldură îngrozitoare, atacul rechinilor și al șerpilor, fără să mai vorbim de greutățile legate de aducerea utilajului și materialelor. Dar, spune tovarășul Piasecki, „munca merge bine”. Nimic care să dramatizeze faptele. Fără superlativie ieftine. Oamenii sovietici își fac datoria cu modestie. Adevărul îl aflăm din paginile ziarelor. „Al Nasr”, jurnal yemenit, scrie: „Inginerii ruși, specialiștii în construcții portuare, au dovedit o energie inepuizabilă în colaborarea cu specialiștii din Yemen, pentru succesul acestei construcții care va fi foarte folositoare pentru popor și patrie”. Fără să comentez, voi cita în legătură cu diferitele moduri de a acorda ajutor următoarea apreciere a istoricului francez René Sedillot: „Cînd Statele Unite posedă într-o țară oarecare, de pildă, în Arabia Saudită (vecina Yemenului n.n.) baze militare, americanii trimit acolo specialiști, acordă ajutor economic și credite care reprezintă baza resurselor financiare locale. Atunci această țară, fără a fi numită colonie, ajunge în mod practic într-o stare de dependență care trebuie considerată ca o formă de colonialism”. („Histoire des colonisations” pag. 640). Pentru a înlătura orice dubiu țin să precizez că Sedillot este un inveterat susținător al colonialismului care se răfuiește cu „conurenții” americani.

Pentru că am vorbit de colonii, să amintim și situația din Irak, pînă nu de mult feudă tipică a trusturilor străine. În această țară variola făcea ravagii în rîndul populației, cu toate că medicina cunoaște mijloace eficiente de prevenire și vindecare a bolii. Acum au fost chemați în ajutor medici sovietici. 36 de doctori au pornit bătaia. Și cînd scriu bătaie, nu fac o figură de stil. Lupta cu boala, lupta cu lipsa de mijloace sanitare și, nu în ultimul rînd, bătaia împotriva superșțiilor. Doctorița Diomina povestește că erau numai 6 bărbați, restul femei. Cea mai în vîrstă, avea 35 de ani. Într-un stil sobru ea povestește despre sutele de sate vizitate. Cu obiceiuri specifice, deci cu superșții specifice. Uneori, vorbindu-se limbi diferite. Doctorii sovietici au parcurs mij de kilometri. Ei duceau în mașini cele 15 milioane doze vaccin antivariolic pus la dispoziție de Institutul de seruri și vaccinuri „Mecnikov” din Moscova. Rezultatul statistic: 85 la sută din populație a fost vaccinată. Dar aș vrea să atrag atenția și asupra unei alte consecințe, să-ți zicem, de ordin moral. Medicii sovietici, priviți la început cu oarecare neîncredere de către unii țărani, au devenit pînă la urmă iubiți și respectați de toți. Vestea despre medicii sovietici devansase automobilul cu care se deplasau. Se vede că sentimentele de prietenie nu au nevoie de telefon sau telegraf pentru a se răspîndi. Diomina și colegile ei s-au reintors la Moscova. Dar pentru mulți irakieni noțiunea, pînă nu de mult abstractă, de om sovietic, a căpătat contururi, a prins viață.

Sergiu Brand

Automatizarea și mecanizarea producției în septenal

Popoarele Uniunii Sovietice trăiesc zile de mari victorii. Sovietul Suprem a aprobat raportul tovarășului N. S. Hrușciov cu privire la introducerea celei mai scurte zile de muncă din lume și cu privire la desființarea impozitelor. Aceste măsuri de însemnătate istorică au devenit posibile datorită succeselor obținute în toate domeniile economiei, în realizarea planului grandios de construire desfășurată a comunismului — septenalul.

În raportul său, prezentat la cel de al XXI-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov sublinia că problema principală a acestui septenal în domeniul economic este „dezvoltarea multilaterală a forțelor productive ale țării, realizarea unei astfel de creșteri a productivității în toate ramurile economiei pe baza dezvoltării predominante a industriei grele” încît „să se facă un pas hotărîtor în realizarea bazei tehnico-materiale a comunismului și în asigurarea victoriei U.R.S.S. în întrecerea economică pașnică cu țările capitaliste”.

Cifrele de control ale planului septenal prevăd pentru anul 1965 o producție globală industrială cu aproximativ 80 la sută mai mare decît cea din 1958.

În realizarea acestei sarcini grandioase un rol important îl are mecanizarea și automatizarea proceselor de producție. Iată de ce problemele de automatizare a proceselor de producție li s-a acordat o așa de mare atenție la cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S.

Pentru realizarea în cel mai scurt timp a au-

toomatizării complexe în toate ramurile economiei naționale, s-a prevăzut, încă din primii ani ai septenalului, organizarea în masă a producției mijloacelor de automatizare. Mai mult de jumătate din creșterea productivității muncii prevăzută pentru acest septenal trebuie realizată prin introducerea tehnicii noi, iar reutilizarea tehnică a mai tuturor ramurilor economiei naționale va însemna o adevărată revoluție tehnică. Numai în domeniul construcției de mașini s-a prevăzut introducerea a 1.500 linii automate, capabile să asigure ulterior automatizarea completă a proceselor tehnologice. Vor fi înființate peste 50 de întreprinderi model, unde vor fi introduse cele mai noi scheme ale automatizării complexe.

Uzina de rulmăni din Moscova care este aproape în întregime automatizată

Realizarea acestor obiective pune în fața oamenilor de știință și a specialiștilor oare lucruri mai complexe. Construirea sistemelor automate moderne necesită efectuarea unor cercetări multilaterale, folosindu-se pentru aceasta metodele moderne ale matematicii și ale teoriei de comandă automată. În domeniul automatizării, poate mai mult decît în orice alt domeniu al tehnicii, progresul practic nu este posibil fără progresul științei.

Concepția că mărirea productivității muncii trebuie realizată fără sporirea intensității ei este caracteristică statului socialist, care leagă indisolubil problema ridicării productivității muncii de problema ușurării muncii și a reducerii duratei zilei de lucru.

Cu totul altfel stau lucrurile în țările capitaliste, unde creșterea productivității muncii se realizează în dauna oamenilor muncii. Șomajul total și parțial sînt în lumea capitalistă un corolar inevitabil al automatizării producției. Oamenii muncii din aceste țări luptă cu îndrăzneală împotriva efectelor social-economice dăunătoare, pe care le are mecanizarea și automatizarea producției în condițiile capitalismului.

Izbăviți pentru totdeauna de răcilele societății bazată pe exploatare, muncitorii, inginerii și tehnicienii sovietici se străduiesc, cu forțe unite, să introducă cît mai larg tehnica nouă, pentru că ea aduce întregii societăți un mare belșug de produse și ușurează mulți condițiile de muncă din fiecare unitate industrială.

La 13 iulie crt., se va deschide plenara C.C. al P.C.U.S. care va analiza îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XXI-lea cu privire la dezvoltarea industriei și transporturilor și la aplicarea în producție a celor mai noi realizări tehnico-științifice. Oamenii sovietici întîmpină cu noi realizări în muncă, cu angajamente sporite acest eveniment important în dezvoltarea forțelor de producție ale țării.

În raportul prezentat la cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S., N. S. Hrușciov s-a ocupat

prof. univ. Aurel Pirvu

DE TĂRMUL UMBRIT DE CHIPAROȘI ȘI MAGNOLII...

Riviera, Coasta de Azur. Ne aflăm la Nisa, la Cannes, pe litoralul francez al Mediteranei? Aleile de chiparoși sau de platan, leandrii și magnoliile la tot pasul, decorativii pini italieni și întreaga floră luxuriantă în mijlocul căreia ne-am trezit dintr-o dată la coborârea de pe vapor amintește perfect decorul caracteristic coastei de sud a Franței sau țărâmului italian, la Capri.

Am navigat două nopți și o zi întreagă pe Marea Neagră tot timpul în linie dreaptă, parcurgând vreo 1.500 km. Și iată-ne acum la Soci, vestita stațiune balneară a litoralului sovietic. Nici plaja principală, care se cheamă „Riviera”, nici frumosul sanatoriu „Coasta de azur” nu ne pot induce în eroare. De altfel, lesne și foarte repede ne dăm seama că numai într-o țară în care totul aparține muncitorului cu brațele sau cu mintea până și paradisul poate fi adus pe pământ, ca să servească celor ce cu adevărat îl merită.

*Acolo unde
muntele abrupt
întilnește
marea albastră*

Ce ne impresionează mai mult în această unică îmbinare de peisaj abrupt de munte înfrânt pe veci cu marea albastră? Numai simfonia de culori, care incintă ochiul, la fiecare ceas, cu altă gamă cromatică? Euforia vizuală nu poate trece înaintea impresiei covârșitoare pe care ne-o lasă creația omului. De-a lungul a 30 de kilometri de coastă, de la Maimaki la Hosta și Kudepsta, puterea sovietică a înălțat aici aproape nouăzeci de palate ale sănătății, fiecare cu înfățișarea sa arhitecturală deosebită, dar toate armonizând cu frumusețea de vis a cadrului natural în care sunt așezate.

Să reținem că numai un singur sanatoriu, cum este de pildă, „Metalurg”, afectat în special lucrătorilor din industria grea, adăpostește anual peste 5.000 de persoane. Un alt sanatoriu, cum este cel care poartă numele lui Sergo Ordjonikidze nu este oare un adevărat orașel? Aici vom găsi nu numai o policlinică proprie, dar și magazine, creșă și grădiniță pentru odraslele personalului sanitar, care ocupă numeroase locuințe în imediata apropiere. Un corp medical, alcătuit din 20 de medici și alți specialiști, precum și 30 de

surori medicale, veghează asupra sănătății celor care-și fac aici cura de 28 de zile.

Sînt numai cîțiva ani de cînd au apărut cele 7 corpuri de clădiri ale celui mai mare așezămint de cură din partea locului, sanatoriul Ministerului Apărării al U.R.S.S. Capacitatea sa de cazare este de aproape 1.000 de persoane. Un elegant și practic funicular ușurează transportul direct de la sanatoriu la plajă.

E de prisos să descriem băile Mașesia, situate în inima complexului Soci-Mașesia. Trebuie să consemnăm însă faptul că în scurt timp faima curativă a băilor sale de hidrogen sulfurat va suferi „concurența” unei noi celebrități — acea izvoarelor săe minerale recent descoperite și care vor adăuga rezerve aproape inepuizabile unor izvoare minerale mai vechi, ca cele de la Narzan, Borjomi și Essentuki.

Dar Soci nu este numai cea mai mare stațiune balneo-climatică din Uniunea Sovietică. În ultimii ani, localitățile și obiectivele turistice care inconjoară Soci atrag un număr crescînd de turiști sovietici și străini. Clima dulce care predomină din mai pînă în decembrie este desigur un factor important în mărirea puterii sale de atracție, dar socotim că încă și mai importante sînt intervențiile omului. Se creează condiții din ce în ce mai favorabile pentru depășirea considerabilă a cifrei de cinci sute de mii de turiști, atînsă acum doi ani, cînd printre aceștia s-au numărat și vizitatori din 48 de țări străine.*

Splendida gară maritimă și frumoasa gară feroviară străjuite de turnul cu orologiu-zodiac au fost construite în ultimii ani, odată cu marile hoteluri elegante puse la dispoziția unor vizitatori oricît de pretențioși. Marile distanțe sînt acoperite acum prin cursele avioanelor TU-104, care aduc pasagerii pînă la Simferopol. De curînd, pe lîngă legăturile asigurate de avioane rapide care aterizează pe aeroportul Adler din vecinătate, au început să funcționeze cursele regulate (din jumătate în jumătate de oră) de elicoptere, pe drept cuvînt numite de către localnici taxiuri aeriene.

De mai bine de un an Soci are propriul său post și studiu de televiziune. Un teatru de stat cu 1.500 de locuri și 8 cinematografe, cîteva teatre de vară și săli de spectacol, demne de invidiat, la cluburile cîtorva mari sanatorii — iată, în cîteva cuvinte, ce se oferă sezonistilor,

turiștilor și localnicilor în materie de distracție.

Printre numeroși oaspeți marcați de peste hotare care au vizitat în ultima vreme stațiunea Soci se numără și președintele Consiliului de miniștri al R. D. Germane, Otto Grotewohl. Împreună cu soția sa, premierul Grotewohl și-a petrecut aici luna trecută concediul de odihnă. Locuitorii orașului l-au invitat cu acest prilej să fie nașul unei „Poiene a prieteniei” pe care o vor sădi în Parcul Riviera. „Fie ca prietenia între poporul german și sovietic să fie veșnic verde, ca acest copac” — a spus înaltul oaspete, răsădind un copacel de magnolia la hotarul viitoarei poiene.

1.300.000 turiști!

Cel care ne-a relatat despre ceremonia din Parcul Riviera era lăcătușul Serghei Nikolaevici Komissarov din Noriisk. El se amuza pe socoteala unor prieteni lăsați acasă pe un genăpraznic, în timp ce la Soci se sădesc magnolii și în curînd vor înflori trandafirii.

— Dar și orașul nostru are cu ce se mîndri, se grăbi el să adauge. Țara întreagă cunoaște marea noastră combinat metalurgic...

Mi-am adus aminte de lăcătușul din Noriisk, a doua zi, cînd mă aflam în Parcul Marinei din Ialta. Citeam inscripția săpată în marmoră pe obeliscul din parc. Erau rîndurile memorabile dintr-un decret leninist cunoscut: „Asupra folosirii Crimei ca loc de cură pentru oamenii muncii”. Decretul fusese transmis prin fir direct de la Moscova la Simferopol, în 1920, îndă-

tă după eliberarea Crimei din mîinile gărzilor albe ale lui Vranghel. Le-am notat cu emoție: „Stațiunile de cură și sanatoriile din Crimeia, alădată apanajul marii burghezii, frumoasele vile care au aparținut marilor moșieri și capitaliști, fostele palate ale țarilor și marilor duci trebuie să fie folosite ca sanatorii și case de odihnă pentru muncitori și țărani”.

Da, i-am văzut pe acești muncitori și țărani luînd micul dejun în imensa sală de marmoră albă a fostului palat țarist de la Livadia, unde sînt găzduiți anual 10.000 de oameni. Înainte de a fi pășit pe aleile parcului în care este situat minunatul palat devenit sanatoriu de cardiologie, am zărit de-asupra celui mai înalt turn al clădirii o inscripție de neon: „Cetățenii Uniunii Sovietice au dreptul la odihnă”. Au, într-adevăr, un drept pe care statul oamenilor muncii nu s-a mîrginit numai să-l proclame, dar a știut să-i garanteze și deplina aplicare în practică.

Anul trecut, în stațiunile balneo-climatiche din Crimeia și-au îngrijit sănătatea și și-au petrecut concediile de odihnă 1.300.000 de oameni. Cifra este impresionantă. Este și mai impresionantă cînd o comparăm cu cifra de 27.784 persoane — bine înțeles „selece” — pe care o indică arhivele oficiale din Ialta, ca reprezentînd în 1914, cel mai mare număr de vizitatori înregistrați pînă atunci pe litoral.

Dar vizita la Ialta ne-a mai prilejuit o confruntare impresionantă. În casa lui Cehov, pe care autorul „Pescărușului” și-a durat-o cu sacrificiile cunoscute la Autka, pe atunci o margine a orașului, am zărit, sub sticlă, un

chitanțier. Pe cotor, scris de mîna lui Anton Pavlovici, se poate citi numele unui om de bine care, răspunzînd apelului lansat de Cehov, a subscris o sumă modestă pentru organizarea primului sanatoriu T.B.C. la Ialta. Cînd, după eforturi supraomenești, pe care Cehov n-a stat la gînduri să le depună, s-a putut deschide acest „sanatoriu” pentru bolnavii lipsiți de mijloace, întreaga sa capacitate de cazare se reducea la 20 de paturi.

Fapta aceasta de aleasă omenie n-a fost uitată. Astăzi pe litoralul sudic al Crimei sînt 20 de sanatorii T.B.C., care adăpostesc 6.000 de bolnavi. Unul din aceste sanatorii eternizează și sub această formă numele lui A. P. Cehov. Aici, la sanatoriul „A. P. Cehov” s-au făcut în anii de după război peste 3.000 de intervenții chirurgicale.

La Ialta ca și la Soci, tot ce s-a făcut pentru a se traduce în viață dreptul la odihnă și la ocrotirea sănătății oamenilor sovietici nu se consideră ca o sarcină definitiv încheiată. Grija pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de cură și odihnă pune în fața celor cărora le revine această răspundere sarcini noi. Noi palate ale sănătății vor apărea în curînd la vedere, după ce se vor ridica schelele care le îmbracă deocamdată zidurile. În parcul Massandra (lîngă Ialta), se vor ivi în curînd casele albe ale unui nou „orașel al odihnei”.

Din înălțimea celor 1.400 metri ai crestei sale dințate muntele Ai Petri domină întregul golf al Ialtei. Pe faleza se plimbă adevărații stăpîni ai acestor locuri incintătoare, beneficiarii unor drepturi pe care bunicii sau părinții lor nu le-au avut niciodată.

M. Mihail

Oameni și destine

Pilot de încercare

S-au întilnit pentru întia oară în anul 1931. Constructorul S. V. Ilușin proiecta atunci primul său avion „TKB” care a primit ulterior numele de „Moskva”, iar V. I. Kokkinaki debuta ca pilot de încercare.

Între cei doi bărbați s-a stabilit o prietenie strînsă, o colaborare rodnică. Destinele lor se asemănau. Amîndoi proveneau din familii de țărani săraci, amîndoi începuseră să lucreze de timpuriu. În tinerețe, Volodea Kokkinaki, fiăcălașul din Novorossisk, a schimbat multe meserii: a fost rînd pe rînd argat, pescar, marinar, hamal. Tot așa și Serioja Ilușin, de fel de prin părțile Vologdei, care a fost pe rînd lucrător cu zlua, ungător de vagoane, pontator, ajutor de excavarist. Îndeplinindu-și serviciul militar la aviație, Ilușin și-a legat pentru totdeauna viața de navele aeriene.

Toate aparatele create de S. V. Ilușin, de la primul pînă la ultimul, încă în curs de experimentare, au trecut prin mîinile puternice și îndemnatice ale lui V. K. Kokkinaki. Pilotul a stabilit cu ele 21 de recorduri mondiale.

Se spune despre Kokkinaki că este pilotul care a lăsat

cele mai multe urme de neșters în văzduh. Ultimul său record, pe un „IL-18”, l-a stabilit în luna februarie a.c., la o vîrstă cînd alții au renunțat de mult la zbor.

În lunga lui carieră, Kokkinaki a încercat aproape 100 de tipuri noi de avioane, sumedenle de motoare și aparate de bord.

Misiunea cea mai dificilă a fost, însă, experimentarea

V. K. Kokkinaki

gigantului aerian „IL-18”: nava avea proporții urlașe, o mare capacitate de încărcare și o mare viteză. Conduc de încercat pilot, „IL-18” a zburat sub cerul Arcticiei, a redus distanțele dintre Moscova și New York, Alma-Ata și Pekin, Adler și Praga.

Constructorul, inginerii și pilotul de încercare au „cres-

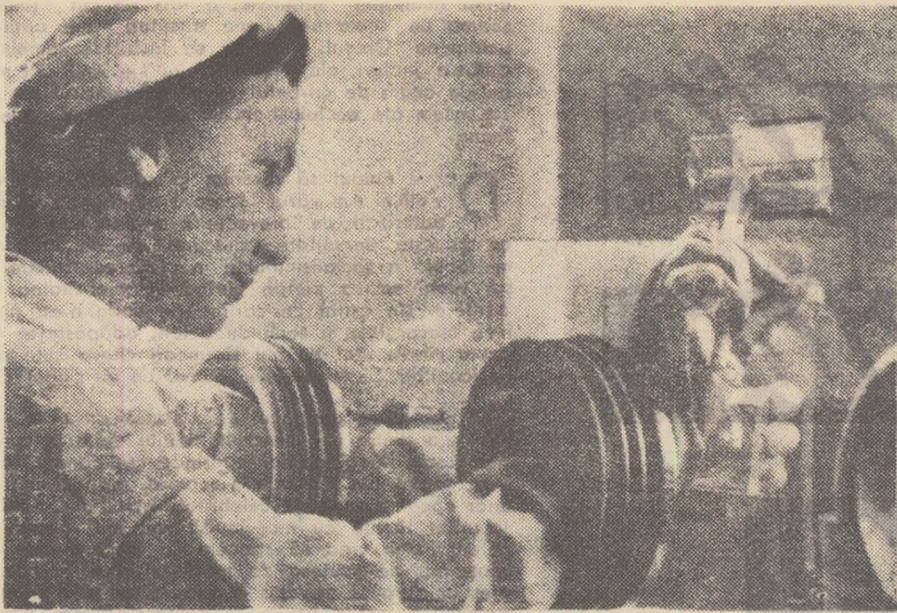
cut” aparatul, l-au „educat”, l-au dus spre culmea înaltă a recordurilor mondiale.

În momentul de față creatorii avionului care a stîrnit admirația întregii lumi, lucrează la o nouă variantă a aparatului, și mai economică, de proporții și mai mari. Fi- rește, primul care va străbate cu ea căile văzduhului, fiindu-i „certificatul de bună purtare”, va fi tot V. K. Kokkinaki.

Aviația sovietică oferă multe exemple de colaborare strînsă, deosebit de rodnică, între constructorii de avioane și piloții de încercare.

În cartea sa intitulată „Singur sub cerul nesfîrșit”, pilotul de încercare american W. Bridgeman vorbește cu amărăciune despre raporturile dintre oamenii care înalță în văzduh avioanele experimentale și constructorii acestora. În societatea capitalistă pilotul de încercare este un solitar, izolat sub cerul nesfîrșit; în societatea sovietică el este un membru marcant al colectivului mare și unit care creează tehnica nouă. Decernarea Premiului Lenin constructorului Ilușin și pilotului său de încercare V. Kokkinaki constituie o dovadă în plus, în acest sens.

I. C.

Intr-un laborator al Academiei agricole

Marile enigme ale unui mic univers

Existența și activitatea, cu dulci roade, a albinelor i-a preocupat pe oameni din cele mai vechi timpuri. Pe pereții unei peșteri preistorice din Spania, veche de peste 20.000 de ani, se află un desen care înfățișează pe omul din epoca paleolitică recoltând miere din scorbura unui arbore. Dar albinele și-au păstrat cu îndârjire secretele existenței lor. Viața complexă și interesantă a albinelor a pasionat pe nenumărați oameni de știință: au apărut peste 35.000 de lucrări voluminoase despre albine. În Uniunea Sovietică și în cele mai multe țări din Europa există laboratoare și stațiuni experimentale pentru studiul albinelor. Cartea marei entomolog sovietic I. Khalifman, „Albinele”, a fost distinsă cu un mare premiu și a devenit celebră în toată lumea.

Se pot dresa albinele?

Mai întâi o curioasă controversă științifică: pot fi oare albinele dresate? Mult timp s-a crezut că acest lucru este imposibil. Erasmus din Rotterdam dădea drept exemplu albinele pentru a demonstra că cele mai fericite viețuitoare sînt cele care nu cunosc dresajul. Acestei stări de „fericire” i-a pus însă capăt agronomul și apicultorul sovietic A. F. Gubin. Dresarea albinelor a fost făcută pe baza metodei reflexelor condiționate. Problema pe care vroia s-o rezolve A. F. Gubin, era de a „convince” albinele să viziteze culturile de trifoi roșu, ocolite sistematic de acestea din cauza trompei lor, prea scurte pentru a ajunge la nectarul depozitat pe fundul corolelor de trifoi. Pentru aceasta, albinele au fost hrănite un timp cu sirop aromatizat, în care s-au introdus petale de trifoi roșu. După o scurtă perioadă, s-a format la albine un reflex condiționat puternic la mirosul acestei flori. Albinele dresate asociază mirosul trifoiului roșu cu gustul siropului cu care au fost hrănite și-l caută în fundul corolelor. Acest nou sistem de polenizare a trifoiului a fost adoptat în numeroase țări.

Tot prin dresare albinele culegătoare sînt îndreptate către o anumită specie de flori. Prin intensificarea polenizării astfel realizată, se obțin recolte de fructe duble sau chiar triple.

„Aparatele de bord” ale albinelor

Cum se orientează albinele în zborurile lor? În cursul unei zile, albinele efectuează 6-8 zboruri cu o durată de circa 30 de minute fiecare. Cercetările au arătat că zborurile albinelor sînt orientate după soare. Această orientare este deosebit de complexă și este posibilă datorită ochiului lor „în fatetă”. Dar pe vremea ploioasă? Metodele moderne de experimentare au stabilit că albina percepe razele ultraviolete și lumina polarizată, care trec și prin ceață.

Experiențele au arătat, de asemenea, că albinele recunosc forma și culoarea florilor. Memoria lor durează, uneori, 10-15 zile. Albinele se mai orientează și cu ajutorul sunetelor. Ele nu aud toate sunetele, dar emit și percep ultrasunetele care au putut fi înregistrate cu aparate fizice.

Un limbaj... coregrafic

Se presupunea de mult timp că albinele pot comunica între ele dar nimeni nu știa cum. Entomologul austriac Karl von Frisch este cel care a descifrat, pentru prima oară, acest limbaj original. După îndelungate studii, Frisch a constatat că albinele își pot comunica distanța și direcția unei surse de hrană cu ajutorul unor figuri „coregrafice”. Depărtarea de sursă alimentară este indicată de ritmul dansului. Pentru distanța de 150 de metri, de pildă, albina descrie 40 de tururi pe minut. Pe măsură ce distanța crește, ritmul scade. La 11 km, ritmul nu mai este decât 4-5 ture pe minut. În ce privește direcția, ea este indicată de un dans „în formă de opt” și de

unghiul acestei cifre în raport cu soarele. Cunoșcînd acest limbaj, orice apicultor poate descoperi sursele de nectar, observînd zborul unor albine. Dansul lor ne poate indica existența nectarului într-o floare de ciclamă, la 1 km distanță, la un unghi de 40 de grade în raport cu soarele.

Apicultura științifică, folosind toate cuceririle recente în cunoașterea vieții albinelor, a înregistrat succese demne de remarcat. Cercetătorul sovietic M. Iorici a obținut, astfel, 85 varietăți de miere prin metoda nectarelor artificiale. Acestea sînt soluții zaharate în care se încorporează sucari de legume și fructe, vitamine, hormoni, diverse medicamente. Nectarul artificial este introdus în stupi în perioada înfloririi, sau cînd lipsese florile. Mierea astfel obținută are deosebite proprietăți tonice sau terapeutice și se conservă mult timp.

Em. Roman

TELEVIZIUNEA VIITORULUI

„Pe neașteptate, televizorul cu ecran lat a prins siagur viață. Da, îți amintești perfect: în urmă cu trei zile ai comandat micuței memorii electronice a aparatului să-ți recepționeze astăzi transmisia concertului simfonic din sala Ceaikovski. Și iată, acum apare pe ecran dirijorul iar peste o clipă au să răsunе acordurile minunate ale simfoniei cu o fidelitate uluitoare. Datorită modulației în frecvență ai impresia că întreaga orchestră se află în camera ta. Și mai mult, cu ajutorul stereofoniei sunetul fiecărui instrument vine exact din direcția unde e așezat, astfel că muzica răsună spațial, întocmai ca în sala de concert.

La sfîrșitul concertului ai hotărît să mai dai o scurtă raită prin lume cu ajutorul televizorului. Rotind butonul de acord, pe ecran apar rînd pe rînd chipul unui conferențiar din Praga, o orchestră de muzică ușoară din Paris și apoi reportajul de la o expoziție de pictură populară din Pekin. Pictura nu se împacă, însă, cu imagini în alb-negru, așa că apeși pe un buton roșu și instantaneu imaginea se colorează, transformîndu-se într-o adevărată pictură cu mii de nuanțe minunate.

Apoi, înainte de-a te culca, mai urmărești un meci de fotbal din Berlin. Deși televizate în culori, fazele jocului par plate, inexpressive. Dar cunoști remediul: acționînd o mică monetă din stînga ecranului, imaginea capătă brusc relief, adîncime. Totul pare acum din de natural, incît o minge trasă spre spectatorul pare că va ieși din ecran, spîrgîndu-l în cioburi. În locul imaginilor cu două dimensiuni a fotografiilor plate, au apărut imagini în relief, „vii”, întocmai ca în realitate sau pe scena unui teatru.

Această adevărată minune tehnică a fost înfăptuită de „televiziunea tridimensională”.

E un fragment dintr-o povestire științifico-fantastică? Nicidecum!

C o previziune științifică care sintetizează căile de dezvoltare ale televiziunii viitorului cu multi sorți de a fi realizată mai curînd decît ne așteptăm.

Un colectiv de cercetători științifici de la Institutul electronic de telecomunicații din Leningrad, sub îndrumarea profesorului Pavel Șmakov, a elaborat recent o instalație experimentală cu ajutorul căreia s-a obținut o imagine tridimensională clară în culori.

Noua realizare are la bază principiul imitării vederii binoculare care produce, după cum se știe, efectul de relief. În acest scop sînt folosite două aparate de luat vederi care corespund unghiurilor de vedere ale celor doi ochi ai omului. Imaginile sînt transmise separat către două tuburi receptoare, unul redînd imaginea văzută cu ochiul stîng, iar cel de-al doilea - imaginea văzută cu ochiul drept. La recepție aceste imagini sînt îmbinate cu ajutorul unei oglinzi oblice semitransparente.

„Fasciculul explorator”, care este îndreptat alternativ spre cele două ochi-noscoape, trasează o linie după alta, formînd imaginea de televiziune. Lumina reflectată de obiectiv sub forma a trei culori componente - roșu, albastru și verde - este captată de dispozitive speciale și transformată în semnale electrice. Aceste semnale amplificate ajung la tuburile de recepție și redau imaginea tridimensională în culori.

Transmiterea la distanțe astronomice a imaginii țerei invizibile a Lunii a inaugurat în mod practic emisiunile de televiziune la depărtări foarte mari. După cum arăta recent savantul sovietic S. Katoev, pentru asigurarea transmiterii programelor de televiziune în mod simultan pe întreg teritoriul Uniunii Sovietice nu este necesară decât o singură stație relex instalată la bordul unui satelit. Un asemenea satelit, care ar fi lansat aproximativ pe o orbită circulară situată în planul Ecuatorului la înălțimea de 36.000 de km, deasupra Pămîntului - vitezele unghiulare de rotație ale satelitului și

microscop

„Mi-1” în agricultură

Elicopterul „Mi-1”, creat de constructorul sovietic de elicoptere M. L. Mil, este astăzi larg folosit în agricultura U.R.S.S. El este utilizat mai ales în lupta împotriva dăunătorilor și diferitelor boli ale plantelor. Aparatura specială instalată la bordul elicopterului pulverizează atât de uniform și de precis substanțele chimice toxice, încît acestea acoperă în întregime frunzele plantelor. În livezile și vîile din regiunile muntoase ale Crîmei și Krasnodarului unde s-au efectuat lucrările de experimentare, elicopterul „Mi-1” a executat, în patru ore, munca a 150-200 de oameni.

Prima hartă a Mării Caspice

Cu prilejul vizitei făcute în Franța, în anul 1716-1717, Petru I a fost ales în unanimitate membru al Academiei de Științe din Paris. Acest titlu înalt i-a fost acordat țarului rus pentru harta Mării Caspice, alcătuită în urma decretului semnat de el. În vremea aceea nu erau încă cunoscute întinderea și configurația Mării Caspice. O expediție specială, echipată de Petru I, a efectuat primele lucrări folosind aparate geodezice. La Paris, țarul a arătat harta vestitului cartograf francez Guillaume Delisle, care i-a acordat o înaltă apreciere. Petru I a dăruit Academiei de Științe din Paris hărțile în manuscris. Recent, decretul a fost găsit, printre alte documente de arhivă.

Transformarea energiei

Termoelementele, aparate folosite pentru transformarea energiei termice în energie electrică, sînt cunoscute de aproape 150 de ani. Dar pînă nu de mult ele transformau în energie electrică numai cantități mici de energie termică. Recent a fost obținut un coeficient de acțiune utilă ceva mai mare, respectiv pînă la 8 procente. Așa cum arată acad. A. F. Ioffe, „astăzi putem nădăjdui în transformăm în electricitate, pînă la 15 la sută din energia termică. Mai mult, utilizînd semiconductorii în vid sau gaz rarefiate, am putea transforma în electricitate chiar 60 la sută din energia termică”.

300 de varietăți de cactus

Academia de Științe din R.S.S. Armeană a dotat grădina botanică din Erevan cu o bogată colecție de plante subtropicale. Colecția cuprinde, printre altele, 300 varietăți de cactus.

Pămîntului fiind egale - ar rămîne parcă suspendat deasupra unui punct al suprafeței terestre.

Oamenii de știință sovietici sînt convinși că lansarea unui asemenea satelit ar putea fi oricînd pregătită și efectuată în condițiile existente astăzi.

Pentru asigurarea unei televiziuni mondiale, profesorul Kataev arată că emisiunile programelor de televiziune la distanța de cîteva mii de kilometri poate fi lesne realizată prin lansarea citorva zeci de sateliți mai simpli, fără stăruie releu. Semnalele emise de posturile terestre de televiziune, reflectate de acești sateliți, ar putea fi recepționate, amplificate și transmise prin intermediul unor puternice emițătoare locale spre a fi recepționate pe ecranele satelor de milioane de telespectatori.

Curbura Pămîntului constituie, după cum se știe, principalul obstacol în calea propagării undelor electromagnetice foarte scurte. Iată cauza pentru care antenele de emisie și de recepție de televiziune se așează la înălțimi cît mai mari cu putință. Uneori, ce e drept foarte rar, amatorii semnalează totuși faptul aproape senzațional că au reușit să recepționeze emisiuni televizate din țări depărtate. Aceste fenomene imbucurătoare se datoresc printre altele păturiilor atmosferice ionizate, adevărate „oglinzi” din jurul planetei noastre, care reflectă înapoi spre Pămînt undele electromagnetice foarte scurte. Din păcate, înălțimea și grosimea acestor pături variază din cauza activității solare, astfel încît ele nu pot constitui un ajutor de nădejde.

Nu există însă, oare și alte asemenea oglinzi pentru undele de radio?

În unul din ultimele numere ale revistei „Znanie-Sila” acad. Alexandr Mint, specialist remarcabil în domeniul radiotehnicii, semnează un articol extrem de interesant consacrat radiocomunicațiilor cu ajutorul meteoritelor. Reflectarea undelor radio de către urmele meteoritelor care ard în atmosfera terestră, scrie autorul, începe să fie folosită pentru radiocomunicații la distanțe de ordinul a 1.000-2.000 km.

Fenomenul este lesne de înțeles. Undele radio sînt reflectate de zona de gaze puternic ionizate care ia naștere atunci cînd meteoritul pătrunde în atmosfera Pămîntului în vremea că în atmosferă Dacă înem seama că în 10 miliarde de meteorii în 24 de ore, vom înțelege că acest uriaș număr este suficient pentru a se asigura o exploatare permanentă în radiocomunicații.

ing. Ion Suceveanu

„Poveste din Nord”

Filmul este o transpunere cinematografică după romanul scriitorului Konstantin Paustovski și se află în curs de turnare la studiourile din Moscova. Cineaștii „Mosfilmului” vorbesc despre „Poveste din nord” ca despre un film mai puțin obișnuit, și pe bună dreptate. Căci nu se învinșă prea des ca un operator

Oleg Strijenov

cinematografic să devină deodată scenarist și regizor al unui film de mari proporții. Este cazul operatorului E. Andrikanis, cunos-

cut pînă acum doar ca un maestru al imaginii (a filmul „Othello”, „Scanderbeg”, „Mașenka”, „Povestiri despre Lenin”) și care semnează adaptarea pentru ecran a romanului lui Paustovski și regia filmului.

Puțin obișnuită este și acțiunea filmului, care se desfășoară în două epoci diferite — în zilele noastre și în cel de al doilea deceniu al secolului trecut, precum și distribuția, caracterizată prin aceea că majoritatea interpretelor joacă un dublu rol. Valentin Zubkov, eroul filmelor „Cei trei din pădure”, „Casa părintească” și „Lumnă în întineric” este de astă dată un soldat rus, Tihonov, și, în același timp, un vestit pictor sovietic, urmașul acestuia. Actorul G. Iudin, apare, la rîndul său, în rolul unui ofițer decembrist și al strănepotului său, un academician sovietic. Protagonistul filmului, ofițerul Bestujev, este întruchipat de Oleg Strijenov.

Un rol dublu deține și interpreta principală, tinăra actriță letonă Eva Murniete, cunoscută

Eva Murniete

din filmul „Ecoul” (o producție a studioului din Riga) și din comedia estonă „Pe ploaie și pe vreme bună”.

Filmul

ALLA LARIONOVA vorbește cititorilor „Veacului nou”

Alla Larionova locuiește într-un bloc înalt, care în zilele cu ceață se conturează prin pînza fumurie ca un fantastic castel de basm. Iar „castelana” este nespuse de fermecătoare și o gazdă minunată. Îmi deschide ea înșasi ușa și mă invită în salonașul unde ne așteaptă, plină de nerăbdare, micuța Alionka. Cu toate că are numai 3 ani, pare foarte familiarizată cu interviurile și poartă cu demnitate povara gloriei.

O rog pe Alla Dmitrievna să-mi vorbească despre debutul ei în cinematograful.

— Toată viața mi-am petrecut-o la Moscova. Biografia mea este cît se poate de obișnuită. Odată, pe cînd eram încă elevă, m-a oprit pe stradă o femeie necunoscută care mi-a spus că este regizoare și m-a invitat să fac figurație într-un film. Cinematograful îmi plăcea și mă atrăgea, ca pe toate colegile mele. Dar pe atunci nu mă gîndeam să mă fac actriță. După scenele acelea de masă au urmat altele, în filmele „Miciurîn”, „Trenul merge spre Răsărit”. Treptat s-a născut în mine dorința de a deveni actriță, cu atît mai mult cu cît și rudele mă îndemneau să mă înscriu la Institutul de cinematografie.

— Ce ați pregătit pentru examen?

— Schița „Gluma”, de Anton Pavlovič Cehov.

— Cariera dv. actricească este strîns legată de creația marelui scriitor.

— Da, așa e. Primul meu rol mare în cinematograful a fost Aniuta, în filmul „Ordinul Ana”. A urmat rolul nevestei paracliserului în filmul de scurt metraj „Vrăjitoarea”, realizat tot după o schiță de Cehov. Iar cînd eram încă la institut, am pregătit pentru examenul de

diplomă rolul Mașei din „Trei surori”. Sînt îndrăgostită de operele marelui nostru scriitor și sînt încîntată cînd mi se distribuie roluri legate de creația cehoviană.

— În filme ați interpretat nu numai roluri de eroi pozitivi, ci și de eroi negativi. Cum vă comportați față de personajele dv. negative?

— Este o cinste pentru un artist să dea viață eroilor pozitivi. Deseori are de învățat de la ei. Dar din păcate mai există încă și alții de oameni. Datoria artistului este să-i demaște pe acești oameni, să educe în spectator intransigența, vigilența. Aceasta este o latură a problemei. Pe de altă parte, personajele negative prezintă pentru artist un mare interes profesional. Astfel de roluri îi largesc diapazonul, îi șlefuesc măiestria.

Alla Larionova îmi arată un teanc de scrisori.

— Primesc multe scrisori din Uniunea So-

vietică și din străinătate. Deseori spectatorii își exprimă nemulțumirea că accept roluri negative. Dar eu nu sînt de aceeași părere. Artistul trebuie să-și încerce puterile în toate genurile și caracterele.

— La ce lucrați acum?

— Am terminat recent un film despre tineretul nostru, intitulat „Renăscut de trei ori”. În prezent turnez un film în două serii, al cunoscutului regizor Lukov, care se va numi „Două vieți”. În acest film, soțul meu, Nikolai Ribnikov, apare în rolul unui general sovietic. Iar eu sînt o fată dintr-o familie de intelectuali, care privește la început cu indiferență lupta poporului, dar care mai tîrziu înțelege că singurul drum elistit, este drumul revoluției.

— Călătoriți, probabil, mult prin țară...

— Da. Am vizitat aproape toate orașele mari ale Uniunii Sovietice. Aceste călătorii, ca și întîlnirile cu spectatorii, ne ajută să simțim mai bine pulsul vieții, să adunăm material pentru munca noastră.

— Ați fost în străinătate?

— Da. Am luat parte la aproape toate festivalurile cinematografice. Am văzut Italia cu neuitata Veneție, am fost în Argentina, la Paris, în majoritatea țărilor de democrație populară.

— Ce ați vrea să le transmiteți admiratorilor dv. din România?

— Le urez din toată inima sănătate și pace. Le doresc să construiască cît mai repede socialismul.

Olga Nicolau

Reflector

Producătorul american de filme Samuel Goldwyn junior a fost de curînd în Uniunea Sovietică unde a prezentat în avîntpremieră mondială noul său film „Aventurile lui Huckleberry Finn” (creat la Hollywood după romanul lui Mark Twain). Filmul a fost primit cu căldură de publicul sovietic. Autorii săi au reușit să redea întreaga savoare a cărții lui Twain, caracterul său uman, umorul specific scriitorului.

Samuel Goldwyn a ținut ca filmul său să ruleze mai întîi în Uniunea Sovietică. Cu această ocazie, producătorul american a vizitat mai multe orașe. El a declarat că intenționează să revină în U.R.S.S. pentru a cunoaște mai bine țara și pe locuitorii ei. „Mi-au plăcut filmele sovietice pe care le-am văzut aici” — a spus S. Goldwyn, care a ținut totodată să sublinieze că filmul „Zboară cocorii” se bucură de un mare succes în Statele Unite. El și-a exprimat speranța că și cineaștii sovietici își vor prezenta filmele în S.U.A.

Noul film al studioului din R.S.S. Tadjikă este o comedie, intitulată „Flăcăului i-a venit vremea să se însoare”. Pornind de la vechiul obicei oriental potrivit căruia părinții își logodeau copiii de la cea mai fragedă vîrstă, autorii filmului relatează episoade din viața tineretului tadjik din zilele noastre.

A început reconstrucția studioului cinematografic „A. Dovjenko” din Kiev. Studioul dispune în prezent de trei platouri de filmare, dintre care unul cu o suprafață de 2500 m.p. numărîndu-se printre cele mai mari pavilioane din Europa. Pînă la sfîrșitul septenaliului capacitatea de producție a studioului se va mări mult. Se va construi un nou corp de clădiri care vor adăposti încă trei platouri de filmare. În 1965, în studioul din Kiev se vor produce anual 24 filme de lung metraj. Totodată va spori și numărul filmelor străine dublate aici, ajungînd la 100 filme pe an.

In studioul din Sverdlovsk

Studioul din Sverdlovsk se numără printre cele mai tinere întreprinderi cinematografice ale Uniunii Sovietice. De altfel și colectivul studioului este alcătuit îndeosebi din tineret, a cărui muncă se caracterizează prin îndrăzneală și inventivitate. Temele abordate de filmele create aici sînt diferite. Se observă însă predilecția pentru reprezentarea problematicii tineretului, a formării oamenilor. Și spectatorii noștri au făcut nu de mult cunoștință cu una din producțiile studioului — „O cursă obișnuită”, consacrată transformărilor survenite în comportarea unui tînar șofer datorită influenței pozitive a prietenilor săi. (Filmul avea ca interpreți principali pe Izolda Izvițkaia, Gheorghî Iumatov și Nadejda Rumianțeva).

Cea mai recentă producție a cineaștilor din Sverdlovsk o reprezintă filmul

„Hmuri Vangur”, inspirat după o năvelă a scriitorului O. Korlakov, din localitate. Este o relatare a întîmplărilor survenite în cursul expediției unor geologi, care pornesc de-a lungul rîului Hmuri Vangur din ținutul Uralului, în explorarea de noi zăcăminte de mine-reuri necesare industriei. Protagonistii filmului sînt la Arepina și P. Springfield.

În laboratorul studioului se află acum în montaj filmul „Un singur rînd”, noua creație a regizorului I. Pravov, autorul interesantului film „Puterea aurului”. De data aceasta, eroii filmului sînt muncitori, tehnicieni și ingineri din uzinele Uralului. Pe platourile studioului se lucrează la filmul „Am să vă scriu” inspirat din viața unor tineri care au plecat cu foi de drum consumoliste să lucreze pe unul din marile șantiere din Siberia.

Tatiana Șanțilova și Imokenti Smoktunovski în filmul „Scrisoare neexpediată”

SCRISORI din U.R.S.S.

Colecționez mărci poștale

Am 14 ani, sînt elev în clasa 8-a și colecționez mărci poștale. Aș vrea să fac schimb cu un filatelist de aceeași vîrstă din România.

PIOTR JDAN
Novosibirsk — 37, ul.
Maiakovskovo 2, kv. 25

Să jucăm șah prin corespondență...

Sînt un șahist pasional și aș dori să joc șah prin corespondență cu un tovarăș din țara dv.

GHENADI PAPUDEA
Riazanskala obl. Kasimov
ul. Zaton-dacca, No. 6 A

Doresc să corespundez cu un tinăr

Vă scrie o tinără din orașul lituanian Kaunas. Colecționează cărți poștale ilustrate și fotografii de artiști. Aș vrea să corespundez cu un tinăr din România.

ELEONORA
GARBOCENOKAITE
Litozskala S.S.R., Kau-
nas 5, ul. Aukštalcino
64, kv. 2

Imi place mult sportul

Am 24 de ani și sînt ingineră. Imi place mult muzica și sportul, în special baschetul. Joc în echipa de baschet „Lokomotiv”. Doresc să corespundez cu un sportiv român.

ELENA SAGAIACINAIA
Rostovskala na Donu obl.
Salsk, Revoluționnii per. 10

Mă interesează țara dv.

Sînt studentă la Institutul de pedagogie. Aș vrea să aflu cit mai multe lucruri despre țara dv., de aceea doresc să corespundez cu un student.

LIDIA ȘESTAKOVA
Vologodskala obl., gorod
Peducișce — Sokol

Doresc să-mi fac prieteni în România

Sînt elev în clasa IX-a și vreau să-mi fac prieteni în Republica Populară Română.

IURI POPOV
Sverdlovskala obl., Revda
ul. Stalina 14, kv. 13

Poșta redacției

CORNEL MUNTEANU — Orașul Stalin — Pentru a primi răspuns la problema care vă interesează, adresați-vă direct uzinei „Elektrosignal” din Voronej. Scrisoarea va ajunge la destinație fără alte precizări. Adresați-o secretarului organizației de comsomol a uzinei.

IOAN OPREA — Birlad — Vă rugăm să ne indicați adresa dv. exactă pentru a vă putea expedia albumul câștigat la ancheta-concurs.

MARIA SCHREIL — Anina — Autorul pieselor „Liceenii” și „Liubov Iarovaia” este dramaturgul Konstantin Treniov.

HARALAMBIE GHEORGHIESCU — București — Vă rugăm să treceți pe la redacția noastră pentru a vi se da informații suplimentare cu privire la premiul câștigat de dv. la ancheta-concurs.

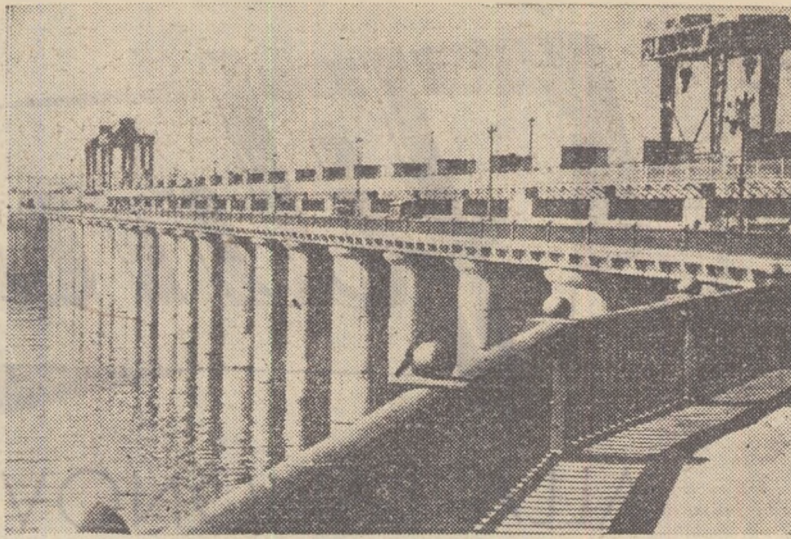
EUGEN BEȘILCU — Timișoara — Regretăm,

dar nu sîntem în măsură să vă rezolvăm cererile. Încercați să scrieți prietenului dv. pe vechea adresă, chiar dacă nu posedați numărul. E singura soluție posibilă. Pentru cealaltă adresă, urmăriți rubrica noastră „Scrisori din U.R.S.S.”.

Prof. ing. ATANASIE BLANARU — Sînicolaul Mare — Puteți scrie școlilor agricole din Chișinău — R.S.S. Moldovenească și Harkov, R.S.S. Ucraineană. Nu posedăm amănunte cu privire la adresele celor două școli, dar credem că e suficient să indicați localitatea.

CONSTANTIN IUGA, Timișoara — DIMITRIE POPOVICI, Caransebeș, — Am primit scrisorile dv. și vă vom satisface dorința.

MIHAI CAȘARU — Brăila — Din păcate, nu vă putem da un răspuns afirmativ. Pentru mai multă siguranță, alegeți-vă adresele dorite din cadrul rubricii noastre „Scrisori din U.R.S.S.”.

Dneprogheșul în bătaia soarelui de primăvară

A.R.L.U.S.

POPULARIZAREA CĂRȚII SOVIETICE

În centrele regionale și raionale, la Casele prieteniei și casele raionale de cultură, în cluburi, biblioteci și în școlile medii din întreaga țară va începe în curînd o acțiune de popularizare a literaturii beletristice și a literaturii științifice și tehnice sovietice.

Acțiunea întreprinsă de către A.R.L.U.S. în colaborare cu filialele Uniunii Scriitorilor, cenaclurile literare și direcțiile regionale de difuzare a cărții va cuprinde organizarea unor manifestări literar-artistice, seri literare, jurnale de actualități literare, montaje literar-cinematografice și

teatrale etc. Cu acest prilej, la locul manifestărilor vor fi organizate și standuri cu vânzare sau vitrine cuprinzînd ultimele noutăți ale literaturii sovietice.

În principalele centre industriale, organizațiile A.R.L.U.S. vor organiza schimburi de experiență privitoare la studierea și aplicarea unor noi metode tehnice înaintate, precum și convorbiri și recenzii în cadrul cluburilor și cabinetelor tehnice asupra cărților științifice și tehnice sovietice corespunzătoare fiecărei ramuri de producție în parte.

REȘIȚA

mentare și artistice sovietice, la care au participat, săptămînal, între 1.500—2.000 de copii.

Deoarece orașul Reșița are un pronunțat specific industrial, majoritatea acțiunilor noastre au ca scop popularizarea realizărilor economice și tehnice sovietice. În cursul lunii aprilie a fost inaugurat pentru muncitorii Reșiței ciclul de conferințe „Septena'ul în acțiune”.

Un mijloc eficace de popularizare a realizărilor sovietice l-au constituit și expozițiile prezentate în principalele puncte ale orașului.

Ion Potoceanu

președintele Consiliului orașenesc
A.R.L.U.S.-Reșița

BUCUREȘTI

Popularizarea noilor cuceriri ale tehnicii sovietice ca și a

realizărilor literaturii și artei, constituie o preocupare permanentă a comisiilor A.R.L.U.S. ce activează în cadrul întreprinderilor și instituțiilor din Capitală.

În ultimul timp au fost organizate 450 de manifestări privind actualitatea sovietică în aceste domenii, la care au participat peste 45.000 de oameni ai noului. Au fost, astfel, tinute

numeroase conferințe avînd ca temă activitatea brigăzilor de muncă comunistă în U.R.S.S., dezvoltarea construcțiilor de locuințe în orașele și satele sovietice, reducerea zilei de lucru, folosirea energiei atomice în scopuri pașnice etc. Au fost de asemenea organizate jurnale vorbite, seri literare, concursuri „Cine știe câștigă”, seri ale prieteniei.

EROISMUL COTIDIAN...

Ziarul „Trud” relatează sub titlul „Fapta eroică a Ludmillei” următoarea întâmplare: două tînere muncitoare — Nelea Fimina și Ludmila Evdokimcik — prima de 19 ani, a doua nu cu mult mai vîrstnică, lucrau împreună la reparația unor șine, în gara Ceremhov de pe linia ferată Siberia de est. Era o zi rece de început de primăvară, în care un vînt aspru le crăvășa fața și mîinile. Dar lor nu le păsa — zoreau să-și ducă la bun sfîrșit munca și mai schimbau între timp o vorbă, o glumă sau mai cîntau.

Și deodată... da, deodată, întorcînd capul întimplător, Ludmila vede... vede apropiindu-se... apropiindu-se din ce în ce mai repede, mai amenințător, un șir de vagoane: un tren își făcea manevra. Vîntul smîntit care se dezlănțuse înfocolea, în rostogolirea lui, zgomotul, scrișul roților. Mecanicul, pe locomotiva lui, făcea cale întoarsă la locul de pornire: nu avea cum să vadă că ultimul dintre vagoane e gata, gata să strîbească două femei care se aflau acolo pe linie.

Nelea stătea întoarsă cu spatele spre tren: nu-i vedea, nu-i auzea, nu-i simțea implacabila, iminenta apropiere. Vîntul șulera mai puternic decît sirena locomotivei.

Într-o fracțiune de secundă, Ludmila a avut vreme să pună în balanță propria ei viață, viața tovarășei, a prieteniei ei. Într-o fracțiune de secundă balanța conștiinței și-a înclinat talgerul... și-a rostît cuvîntul, sentința. În acea fracțiune de secundă Ludmila ar fi avut timp să sară de pe linie sau să se culce între cele două șine, ar fi avut timp să se salveze. Dar pe talgerul conștiinței, atîrnase mai greu viața celorlalte — a tovarășei ei de muncă. Roțile trenului n-au mai putut-o surprinde acolo pe Nelea; Ludmila s-a aruncat asupra ei și a împins-o, a urnit-o, a îndepărtat-o de pe locul morții cu toată puterea unui suflet eroic. Și în fracțiunea de secundă următoare... roțile trenului treceau cu zgomotul lor înecat în urletele vîntului peste picioarele Ludmillei Evdokimcik.

Într-o fracțiune de secundă de încordare dramatică maximă, în care frontiera dintre viață și moarte era de un pas, de un singur pas, Ludmila n-a acționat sub firecul și primarul impuls al instinctului de apărare, de autoconservare, ci sub comandamentul superior al unor sentimente nobile și generoase. În acel moment de tenebroasă spaimă, etica ei de comunistă l-a luminat cu puterea fulgerului conștiința.

Trebule să mai spunem că Ludmila este căsătorită și este mama unui copil, că este o mamă exemplară, o soție exemplară, o muncitoare exemplară, un om cu o viață realizată plină, un om feroc care apărîndu-și viața avea ce apăra. Și totuși n-a stat să facă socoteli. Cu acel eroism propriu omului sovietic, cu acea dragoste pentru oameni prople omului sovietic, a știut să uite de sine, să se jertfească pentru o tovarășă de muncă și de luptă.

În societatea în care trăiește Ludmila, ea nu va trăi ca o înfirmă, respinsă de bucuriile vieții, aruncată de această înfirmă ate la periferia vieții; dimpotrivă, va fi înconjurată de acțiunile de cotidian ar fi eroismul omului sovietic, nu există nici o tolbă, nici o blazăre a sensibilității care îl receptează. Luînd cunoștință de această întâmplare mi-a venit în minte întrebarea cum ar fi fost consemnat ceva similar în presa burgheză. Și cred că nu mă înșel ră punzîndu-mi că, în cel mai bun caz, un reporter de fapte diverse ar fi înserat știrea în coloanele unui ziar local, sub titlul banal: „Accident de cale ferată”. Și dincolo de anecdotică, nici o semnificație! Ba, poate, ar fi fost apreciat drept imprudent gestul salvatorului...

Sidonia Drăgușanu

U.R.S.S. — țară multinațională

O pereche de studenți evenci de la Institutul pedagogic „Herfen” și fiul lor Kolea

Cereti

Pastele făinoase
de calitate superioară

„GHEORGHE DOJA“

Orașul Stalin

IEFTINE ȘI
HRĂNITOARE

Macaroane cu ouă,
spaghete, tăiței,
tăcea

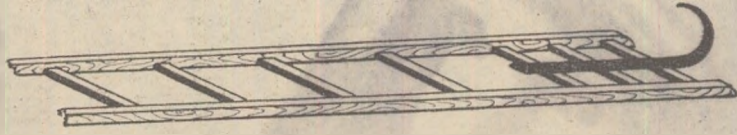

INTREPRINDEREA IPROFIL

Măgura Codlei

ORAȘUL CODLEA • REGIUNEA STALIN • TELEFON 126

Livrează fără repartitie întreprinderilor, sfaturilor populare,
G. A. S. și G. A. C.

SCARI P. C. I.

tip: BASTON, CULISABILE, ÎMPERECHERE și FEREAȘTRĂ
Plata prin virament cu livrarea imediată

CUMPARAȚI

ciocolată,
șerburi,
drageuri,
rahat,
dropsuri,
bomboane
umplute,
care se găsesc în
sortimente bo-
gate în maga-
zinele alimen-
tare

PENTRU COPIII DVS!

GALLUS

Vopsește
orice
țesături

MATASE
ROCHII
BUMBAC
HAINE
LINA
BLUZF

COLOROM

Marti **PREMIERĂ** la cinematograful
24 MAI „PATRIA”

UN NOU FILM ROMÎNESC

Valurile Dunării

SCENARIUL
FRANCISC MUNTEANU și TITUS POPOVICI
REGIA
LIVIU CIULEI,
MUZICA: THEODOR GRIGORIU

cu:
LAZAR VRABIE, LIVIU CIULEI, IRINA
PETRESCU, ȘTEFAN CIUBOTARAȘU, COSTEL
CONSTANTINESCU, ION BODIANU.

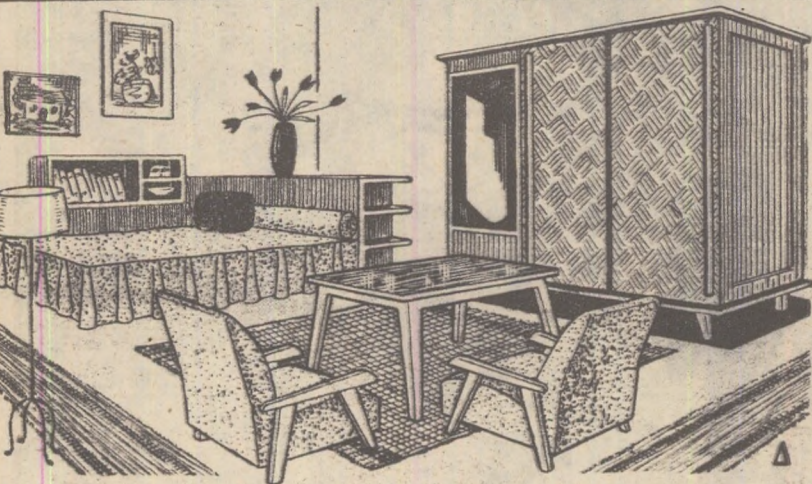
ÎNTEPRINDEREA F.A.T. CODLEA

ORAȘUL CODLEA — Tel. 146

Livrează întreprinderilor de stat, pe bază de co-
mandă, următoarele

PRODUSE ENERGETICE ca:

- CONSOLE orizontale și verticale, diferite tipuri standardizate.
- UȘI FIRIDĂ Model 1-4.
- RAME DE CONTOARE, tip Stasa.

MOBILA DE CALITATE

• Dormitoare tip „Sibiu” • Bucătării tip „Păltiniș” •

EXECUTĂ ȘI LIVREAZĂ
întreprinderea de industrie locală

OLTUL

Turnu-Măgurele, Reg. București

Pilotul Ghennadi Mihailov se antrenează intens pentru saltul în Cosmos

Vestile despre fiecare nou pas în Cosmos sînt comentate cu aprindere

O rachetă și-a luat zborul..

Ora zborurilor cosmice...

Lansarea navei-satelit, trimisă în spațiile infinite ale Cosmosului de către oamenii de știință sovietici, înseamnă un mare pas înainte către pătrunderea omului în spațiile siderale. În cabina navei-satelit au fost create toate condițiile biologice necesare avântării omului în Cosmos. Cercetarea datelor dobîndite cu ajutorul aparatului extrem de perfecționat instalat în cabina specială a navei-satelit va îngădui să se stabilească cu precizie reacția organismului uman în cursul viitoarelor călătorii cosmice.

Mulțumită oamenilor de știință sovietici, călătoriile interplanetare au intrat pe făgașul realizării lor practice.

Pe cerul nopții s-a ivit o stea făurită de mîna omului

Aici se cercetează reacția organismului uman la condițiile zborului cosmic